

De bijzetting van den onbekenden Tommy en Poilu. Met talrijke foto's. — De volkenbondsraad te Genève
bijeën. — De spoorwegramp te Breukelen. — De verkiezingen in Griekenland.

No. 21

(47)

24 Nov.
1920.

AFZONDER-
LIJKE
NUMMERS
20 CENT

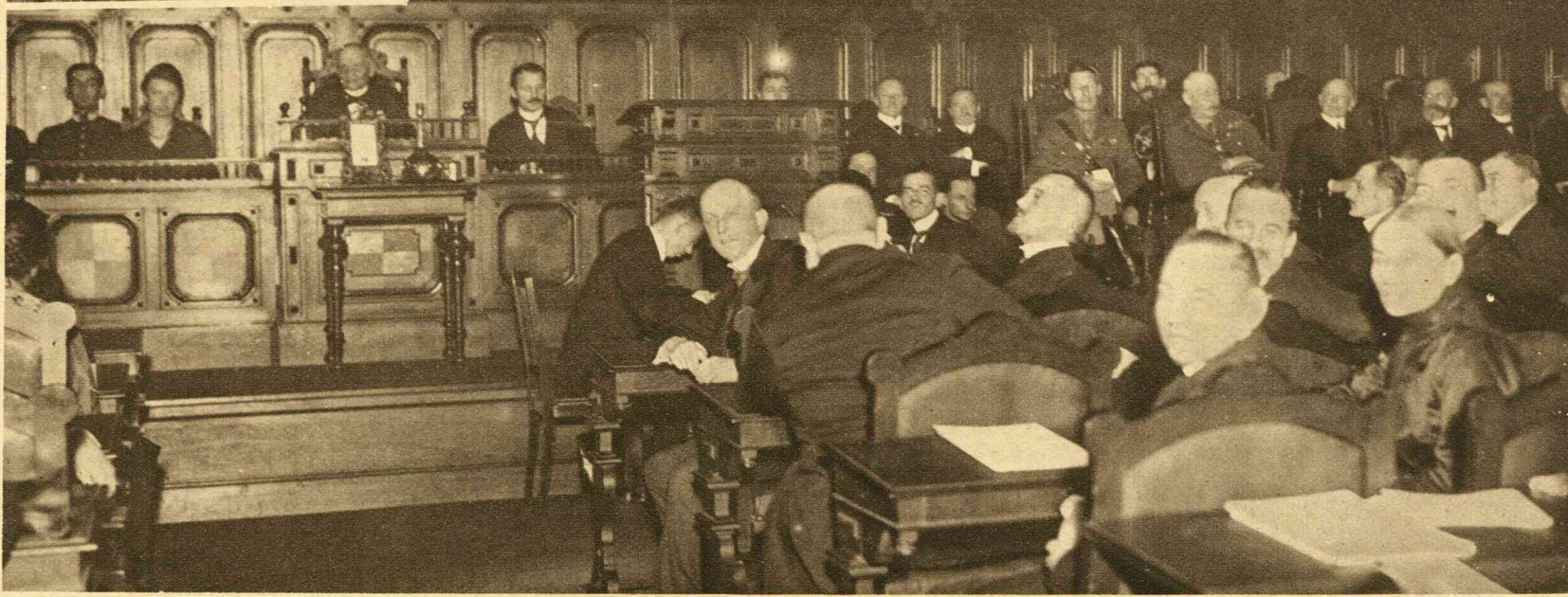
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25

De Vrijstad Danzig Geproclameerd

Maandag 15 November had in het Landeshaus het proclameeren van de Vrijstad Danzig plaats. De foto hierboven werd genomen tijdens de plechtigheid, die verricht werd door den president, generaal Reinhard. In den hoek de vlag van de vrijstad Danzig: twee witte kruisen in een rood veld. De foto hierbeneden werd gemaakt tijdens een parade van de engelsche troepen te Danzig voor hun commandant generaal Hacking, welke parade plaats had ter gelegenheid van de afkondiging der vrijstad.

Borstbeeld van Comenius, vervaardigd door den beeldhouwer Strachovského.

De onthulling te Naarden van het borstbeeld van den beroemden Czech Johan Amos Komensky (Comenius) op 22 November j.l. door den Gezant der Tchecho Slowaksche Republiek, Prokop Maxa, in tegenwoordigheid van een groot aantal genoodigden, waaronder vele buitenlanders, heeft weer eens de aandacht gevestigd op het oude, ommuurde stadje, dat, als hoofdstad van Het Gooi, zulk een voorname rol heeft gespeeld in de Geschiedenis van ons Vaderland.

De grondslagen van het oude Naarden, het „Kabeljauw-sche Nest", dat in 1350 verbrand werd, liggen bedolven in de Zuider Zee, op een half uur afstands van welke plek het nieuwe stadje al spoedig werd opgebouwd, dat zich snel wist te ontwikkelen om een roemrijke toekomst tegemoet te gaan, zij het dan ook ten koste van veel bloed en tranen, getuige o. a. de gavelsteen in het zoogenaamde „Spaansche Huis". Dat Naarden door de omliggende Gooische dorpen geheel overvleugeld is, vindt zijn oorzaak in de wallen en „verboden kringen" die zijn uitbreiding en ontwikkeling ten eenenmale belemmeren. Werden ook tijdens de mobilisatie de toegangswegen tot de stad, zoowel van de zijde van Laren als van Amsterdam, aanzienlijk verbeterd — inzonderheid de verwijdering van de Amsterdamsche Poort, die, bij ons hedendaagsche verkeer, een ware „sta in den weg" was, moet als een weldaad beschouwd worden — Naarden werd er echter niet door bevrijd uit zijn isolement.

Van de bezienswaardigheden der plaats verdient allereerst vermeld te worden het, uit architectonisch oogpunt, merkwaardig Stadhuis met zijn dubbelen trapgevel, dagteekend uit het jaar 1601, waarvan de Raadzaal met haar

EEN „STADJE VOL HISTORIE"

elkenhouten betimmeringen en oudeschilderstukken als anderszins een kijkje waard is, hetgeen in niet mindere mate geldt van het Comenius-Museum, dat in een bovenzaal van het gebouw ondergebracht is en getuigt van de groote vereering van Komensky's landgenooten voor hun grooten Leeraar. Niet minder bezienswaard is de in het laatst der 14de eeuw gebouwde St. Vitus Kerk, al was het alleen reeds om de reeks bijbelsche tafereelen, welke het houten gewelf van het middenschip versieren, om van het kunstig gebeeldhouwde koorhek als anderszins niet te gewagen. Voorts verdient het zooveen genoemde „Spaansche Huis" de aandacht om zijn in kleuren uitgevoerden gevelsteen, op welke de uitmoording van Naarden door de Spanjaarden in 1572, toen het gebouw tijdelijk als stadhuis dienst deed, staat uitgebeeld. Ook het Burger Weeshuis is een bezoek waard, ter wille van de oude schilderstukken, die zoowel de Regentenkamer als de vestibule versieren, terwijl hier niet onopgemerkt blijve het oventje, waarop nog altijd het oude postpaard prijkt, hetwelk herinnert aan den tijd, in welchen de Hamburger Post hier, sedert het jaar 1609, haar station gevestigd had. Jammer

de Boschlaan het betrekkelijk nieuwe, maar, nadat het enkele jaren bestond, reeds aanzienlijk uitgebreide, moderne Hotel „Het Bosch van Bredius", waarvan de eigenaardige bouwtrant volkomen beantwoordt aan de omgeving. Van een der „uitzicht torens" van het gebouw geniet de bezoeker een zeldzaam schoon panorama.

Amsterdamsche Poort, tijdens de mobilisatie gesloopt.

Niemand, die deze streek bezoekt, verzuimt een kijkje te nemen in de Model Boerderij „Oud Bussem" achter het oude heerenhuis. De „Loopende Hinde" op den gevelsteen herinnert aan het oude Amsterdamsche geslacht der Hinde, op hetwelk in 1608 het zich hier uitstrekkende landgoed, waar onze Vondel vaak als gast vertoefde en dat thans voor een deel in een villapark herschapen is, van den Baljuw van Naarden en Drost van Muiden, Paulus van Loo, in eigendom overging. De inrichting dezer model-boerderij, welke voor ieder belangstellende gaarne ter bezichtiging wordt gesteld, verdient ten volle een bezoek; er is inderdaad geen grooter contrast denkbaar dan tusschen deze en een oud-Gooische boerderij, zooals wij die nog aantreffen in het primitieve Laren en Blaricum.

Onze wandeling iets verder uitstrekkende, komen wij door de Valkeveensche Laan, langs den Leeuwen- of Venusberg, welke de herinnering bewaart aan den Amsterdamschen Burgemeester De Graeff, te Valkeveen, met zijn eigenaardige Uitspanning, in de onmiddellijke nabijheid van het Zuider Zee strand, waar eenmaal het oude Naarden zich bevond.

Ik zou de mij toegestane ruimte overschrijden indien ik in nadere bijzonderheden omtrent het oude stadje en zijn schoone omgeving wilde treden. Helaas. Naarden heeft geen goeden naam. Reeds Van Lennep beklagde Ter Gouw en vond het „naarder nog dan naar" dat deze zich vestigen ging in het „nare Naarden". En, evenwel, het verdient dien blaam niet; daarvoor kan het op een te roemrijk verleden bogen, terwijl thans zijn villaparken aan een groot aantal forensen een vriendelijke woonplaats bieden, te midden van een omgeving, rijk aan natuurschoon.

En mocht de dag komen, op welchen onze militaire overheid doordrongen zal zijn van het besef, dat een breede gracht en een hooge wal bij de strijdmiddelen van onze dagen van geen strategisch belang meer zijn en de zoogenaamde „Kippenbrug", welke thans nog de verbinding van Naarden met Bussum vormt, zonder gevaar voor Neerland's Onafhankelijkheid vervangen kan worden door een toegangsweg welke aan de eischen van onzen tijd beantwoordt, dan zal een nieuwe toekomst aanbreken van welvaart en bloei voor dit „Stadje vol Historie"! F. W. DRIJVER.

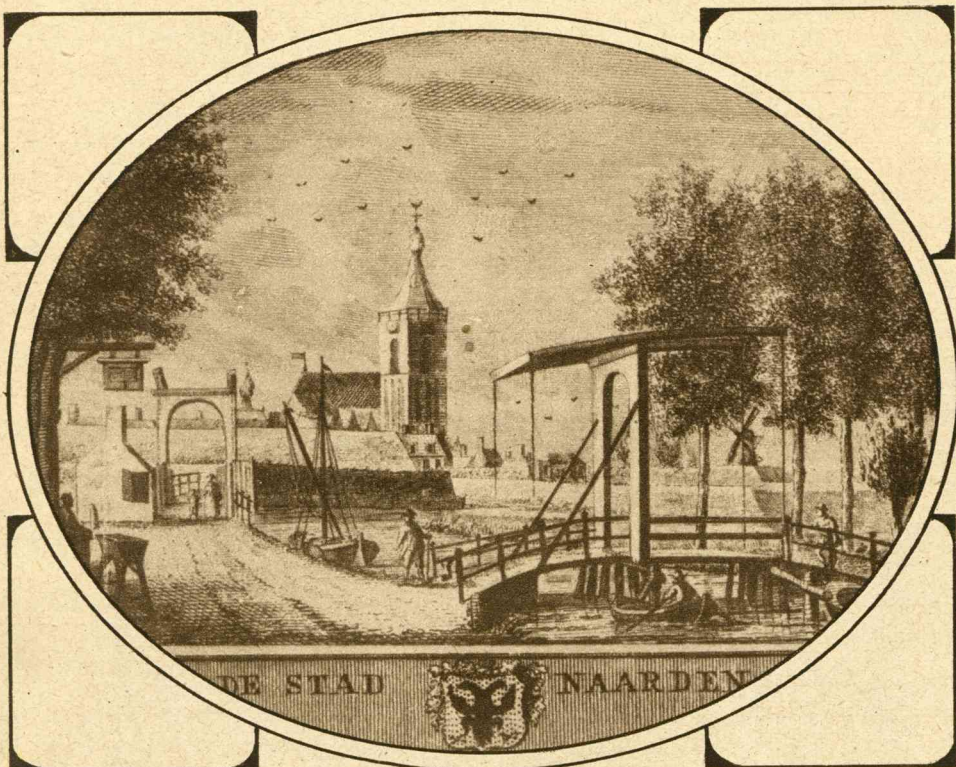
Stadhuis.

dat het oude logement, waar het „Vliegend Hert" uithing, grenzende aan dit gebouw, en dat o. a. door Mr. Ferdinand Huyck met een bezoek vereerd werd, den strijd om het bestaan niet kon volhouden en in het laatste oorlogsjaar opgeheven werd.

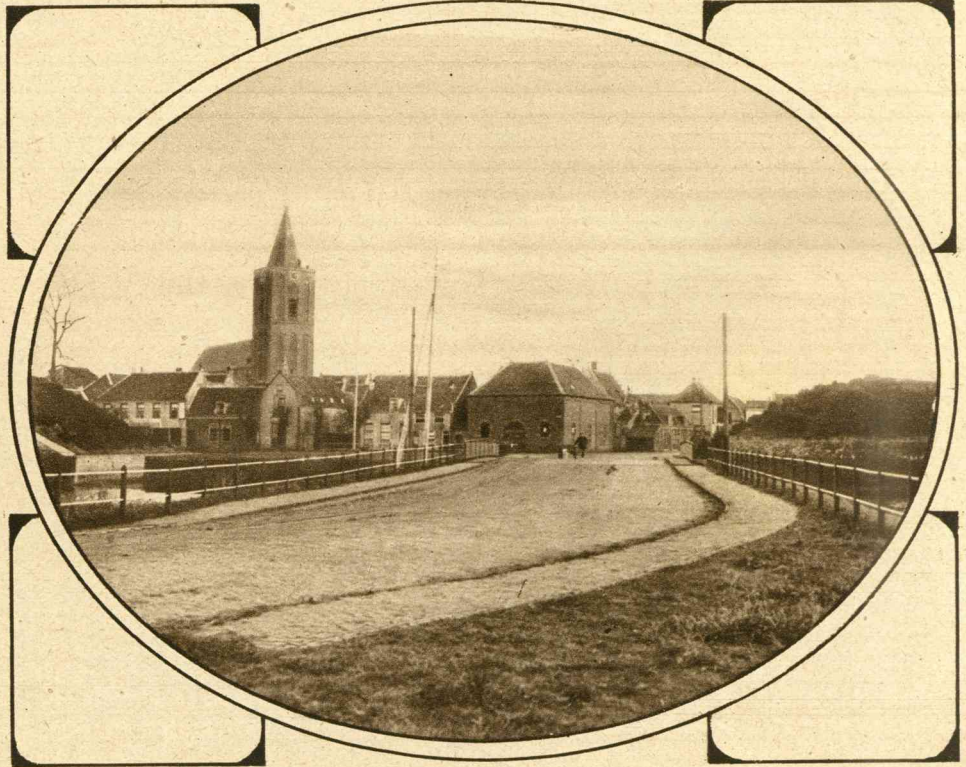
Beter wist zich het op korten afstand van de vesting gelegen „Jan Tabak".

„Die herberg, hoog beroemd bij Amstel's Gastronomen „En Gooijers, die men daar des zomers heen zag stroomen".

te handhaven en wel zóó, dat de Bussumsche „Toebaxman", die er dan naam aan gaf, het geheel gerestaureerde en naar de eischen van onzen tijd ingerichte Pension niet meer herkennen zou. In de onmiddellijke nabijheid bevindt zich in

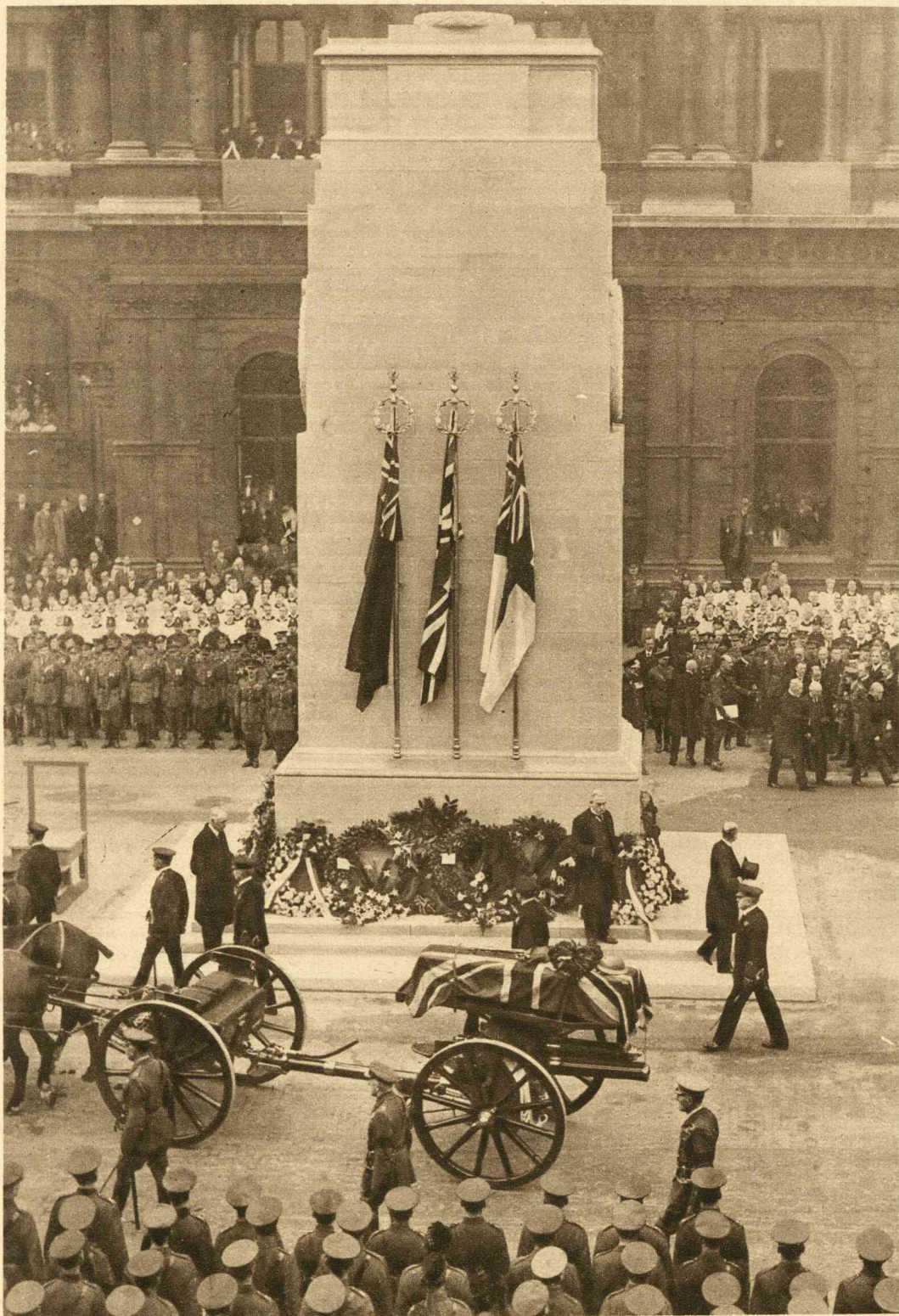

Naarden (laatst der 18de eeuw) gezien van den Amsterdamschen Straatweg.

Nieuwe Toegangsweg, waar voorheen de Amsterdamsche Poort stond.

DE ONBEKENDE ENGELSCHER SOLDAAT BIJGEZET IN WESTMINSTER ABBEY

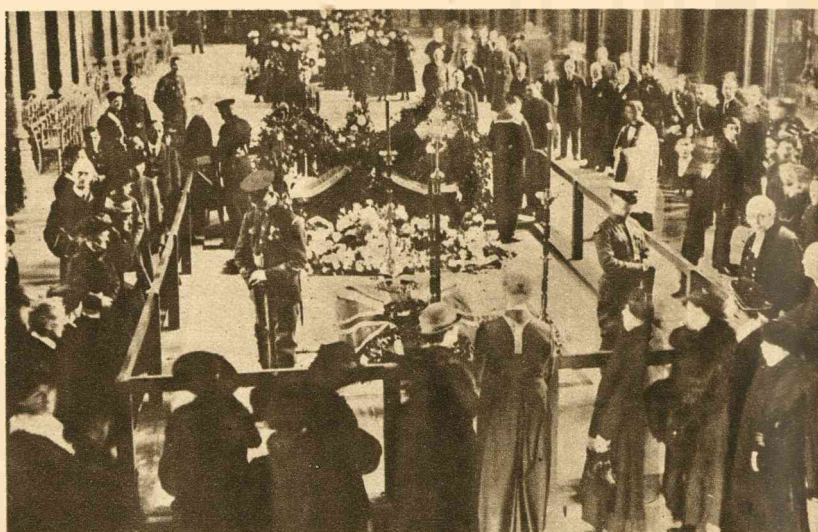
Op den tweeden verjaardag van de overwinning (11-11-'20) is een onbekende Engelsche soldaat, die in Frankrijk tijdens den oorlog was ter aarde besteld, in Westminster Abbey te Londen piechtig bijgezet. De koning en de prinsen en tal van andere autoriteiten woonden de aangrijpende plechtigheid bij. Hierboven: Het lijk van den onbekenden Tommy wordt voorbij de ter eere van de gevallen helden opgerichte Cenotaaph gereden. Hooge officieren begeleiden het stoffelijk overschot.

De koning legt een krans op de Cenotaaph.

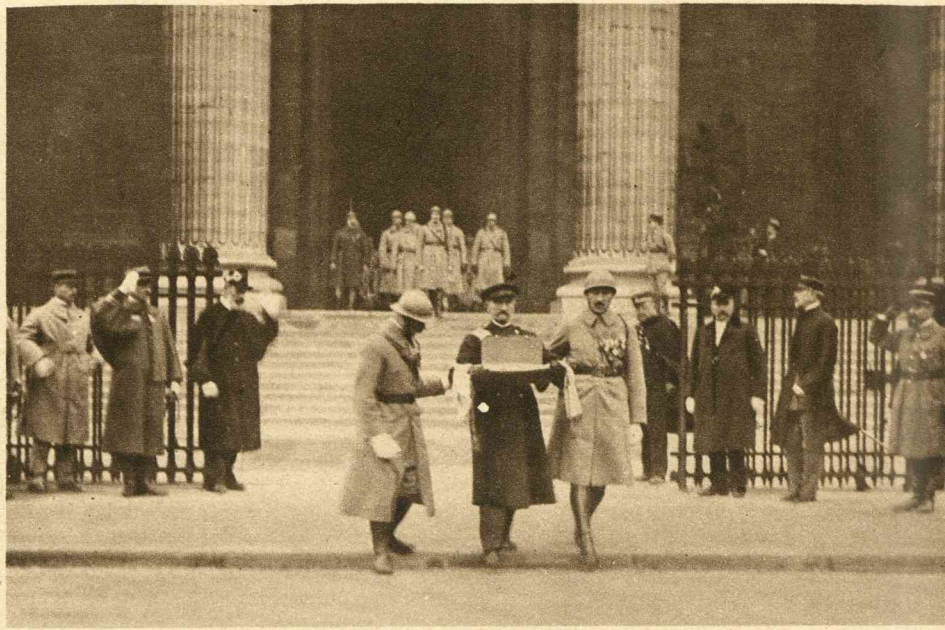

Maarschalk Foch salueert voor den onbekenden soldaat.

De belangstelling in den „Westminster Abbey", waar de onbekende held is bijgezet.

De tweede verjaardag van de overwinning ook in Frankrijk herdacht

Ook Frankrijk heeft op den verjaardag van de overwinning zijn helden geëerd, en als blijk daarvan een onbekenden poilu in den Arc de Triomphe bijgezet. Op onze linker foto ziet men hoe de kist met het stoffelijk overschot van den onbekenden soldaat wordt overgebracht. Op onze rechter foto ziet men hoe ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan der republiek, dat op den 11en dezer gevierd werd, het hart van Gambetta, den stichter der republiek, wordt overgebracht.

DE ERVARINGEN VAN DE FAMILIE Mc. WILLIAMS MET DIPHTHERITIS

Dus, om op mijn verhaal terug te komen, nadat ik u verteld heb hoe verschrikkelijk toen de diphtheritis bij ons heerschte, en hoe ze alle moeders waanzinnig van angst maakte, ik riep dus mijn vrouw en zei op onze kleine Clara wijzend.

„Mijn hartje, ik zou in jouw plaats de kleine niet op dat pijnboomenhout laten kauwen.”

„Lieve schat, wat kan dat nu voor kwaad?” zei zij, maar nam toch op hetzelfde oogenblik het stuk hout weg; vrouwen kunnen nu nooit ook zelfs een raad van de meest overtuigende juistheid, aannemen, zonder tegen te spreken; vooral getrouwde vrouwen niet.

Ik antwoordde:

„Liefste, het is bewezen, dat pijnboomenhout het minst voedzame hout is, dat een kind kan eten.” Mijn vrouw haalde haar hand terug, die reeds het hout nemen wilde en legde ze weer in haar schoot. Zij pruilde klaarblijkelijk en zei:

„Mannie, dat weet je zelf wel beter, ja, je weet het. Alle dokters zeggen, dat de terpentijn uit 't pijnboomenhout voor zwakke ruggen en voor de nieren goed is.”

„Ha — daaraan dacht ik niet! Ik wist niet, dat de nieren en de ruggraat van het kind waren aangedaan, en dat de dokter had aangeraden....”

„Wie zegt, dat de nieren en de ruggraat van ons kind zijn aangedaan?” „Daar heb jij op gezinspeeld, vrouwtje.”

„Wat 'n idee! Ik heb nooit op zo iets gezinspeeld.”

„Maar liefste, het is toch nog geen twee minuten geleden, dat je zei....”

„Komt er niet opaan, wat ik zei! Het kan de kleine heelemaal geen kwaad, dat ze op een stukje pijnboomenhout kauwt, als ze er idee in heeft, en dat weet je ook zelf heel goed. En ze moet het kauwen en daarmee uit!”

„Je behoeft er niets aan toe te voegen, vrouw. Ik voel nu de macht van je bewijsvoering en ik zal direct eenige wagenvrachten van het beste pijnboomenhout laten komen. Geen van mijn kinderen zal gebrek lijden, zoolang ik —”

„Alsjeblieft, ga toch naar je kantoor en laat mij eindelijk met rust. Men kan niet het onschuldige beweren, zonder dat jij loskomt en redeneert en redeneert, tot je heelemaal niet meer weet, waar je over praat, en dat weet je zelf niet!”

„Goed, het zij, zoo als je zegt! Maar in je laatste bewering is een gebrek aan logica, dat....”

Doch eer ik had kunnen volenden, was zij de deur uitgegaan en had het kind meegenomen.

Denzelfden dag bij het middageten kwam zij met een gezicht zoo wit als een doek naar me toe.

„O! Mortimer, al weer een! De kleine George Gordon is ziek!”

„Diphtheritis?”

„Diphtheritis!”

„Is er nog hoop?”

„Niet in 't minst. Ach, wat zal er van ons worden!”

Na eenigen tijd bracht de kinderjuffrouw onze Clara binnen, opdat zij goedennacht zou zeggen en als gewoonlijk bij haar moeder bidden. Juist bij „Wil mij in mijn bedje leggen” hoestte zij een beetje. Mijn vrouw zonk in elkaar als door den dood getroffen. Maar het volgende oogenblik was ze al weer op, vol van dien vurigen ijver, dien de vrees verleent.

„Het bed van het kind,” beval zij. „moet uit de kinderkamer naar onze slaapkamer gebracht worden,” en zelf lette zij erop, dat het bevel werd uitgevoerd. Mij nam zij natuurlijk mee. De taak was spoedig klaar. In de kledkamer van mijn vrouw werd een bed voor

ONZE DIEREN-PRIJSVRAAG

Ziehier, lezeressen, lezers, het derde drietal „Dieren-koppen” van onze nieuwe „Panorama”-Prijsvraag.

Voor hen die de bepalingen van dezen wedstrijd in ons vorig nummer niet gelezen hebben, laten wij ze hieronder nog eens volgen.

U zult in vier achtereenvolgende nummers van „Panorama” telkens een drietal dieren-koppen vinden. Het gaat er nu om, te zeggen, aan welke dieren deze koppen toebehooren.

Dat is gemakkelijk genoeg, denkt u misschien. Ja, een ieder kan aan den kop zeer wel zien of deze aan een paard of een leeuw of welk ander dier behoort, dat is zoo, maar zoo gemakkelijk kunnen wij het niet maken, dat zou wel een beetje al te erg zijn. Neen, wij zullen een gedeelte van den kop bedekken, en dan moet u uit het deel dat zichtbaar gebleven is, maar eens opmaken aan wat voor dier de kop behoort. Het is niet moeilijk. Dat zult u wel bemerken. Iedereen kan er aan meedoen. Veertien dagen nadat het laatste drietal koppen verschenen is, moeten de oplossingen in ons bezit zijn. Men zende ze in 'n couvert met in den hoek ervan „Dierenprijsvraag”. Men gelieve te adresseeren: Redactie Panorama, Doezastraat, Leiden.

Wie alle dieren juist opgeeft, ontvangt den eersten prijs, zijnde **Twintig Gulden**. Wie het daarop volgende aantal goede namen inzendt, ontvangt **Tien Gulden**, terwijl wij verder nog een vijftal prijzen van **Vijf Gulden** elk beschikbaar stellen voor de daaropvolgende goede oplossingen. Mochten er twee of meer zijn, die een gelijk aantal goede oplossingen inzenden, dan worden de prijzen onder die inzenders verloot.

DE REDACTIE

de kinderjuffrouw opgeslagen. Maar toen viel haar in, dat wij van het andere kind te ver vandaan waren en — als dit 's nachts ook een aanval kreeg — en het arme ding werd weer lijkwit.

Wij brachten dus het kinderbed en de kinderjuffrouw weer in de kinderkamer en sloegen voor ons zelf een bed in de aangrenzende kamer op.

Direct daarop opperde mijn vrouw: „Maar als Klaartje nu de kleine aansteekt?”

Die gedachte boezemde haar 'n nieuwen schrik in, en

naar den thermometer, mij in stilte afvragend, of 15° wel te warm zou zijn voor een ziek kind.

Daar kwam eindelijk de koetsier uit de stad terug met de boodschap, dat onze dokter bedlegerig was. Mijn vrouw keek mij met gebroken oogen aan en zei met gebroken stem:

„Dat is de hand der Voorzienigheid! Het is voorbeschikt. Hij was anders nooit ziek — nooit. Wij hebben niet geleefd, zooals wij moesten, Mortimer! Altijd en altijd heb ik het gezegd. Nu zie je de gevolgen. Ons kind zal nooit meer gezond worden. Dank onzen Heer, als je je zonder schuld kan voelen; ik kan het mij nooit vergeven!”

Ik zei, zonder haar te willen kwetsen, maar ook zonder mijn woorden te wikken en te wegen, dat ik niet kon vinden, dat wij zoo een lichtzinnig leven geleid hadden.

„Mortimer! Wil je het oordeel ook over de kleine afroepen?”

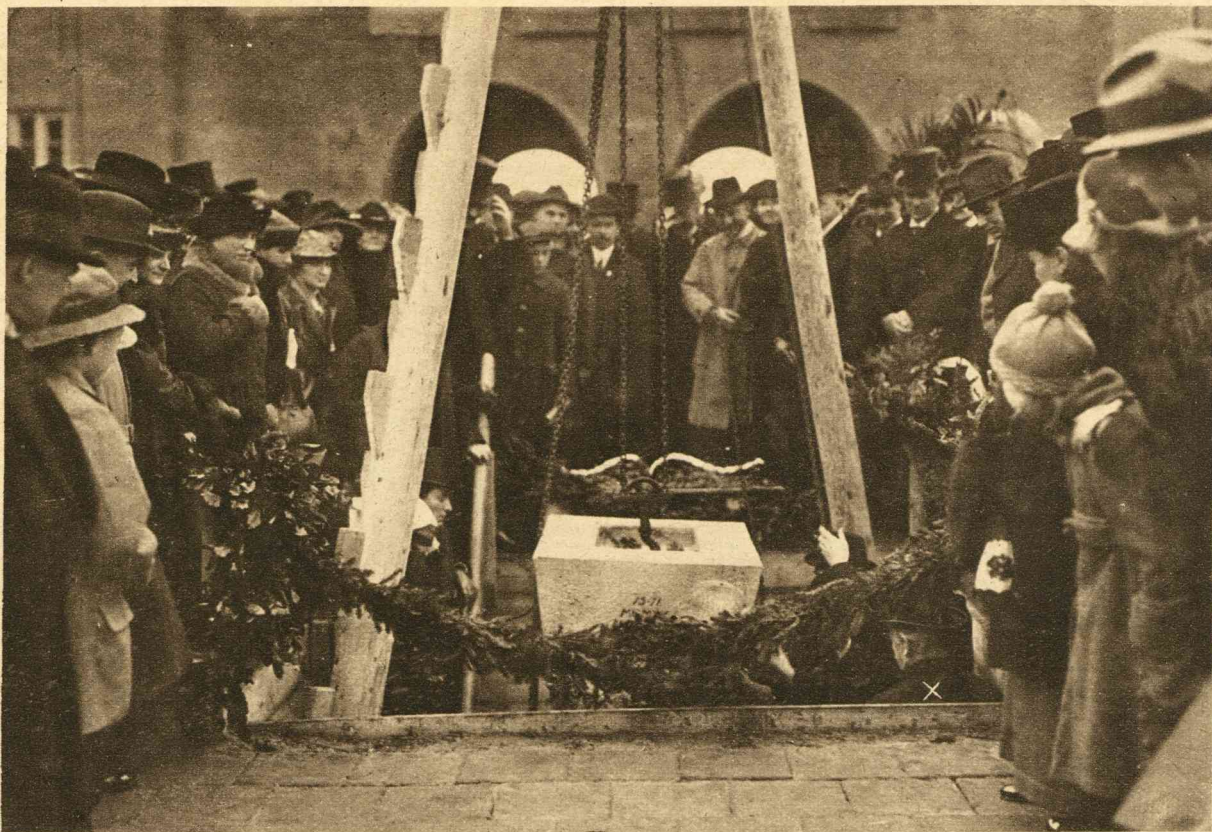
Toen begon zij te weenen, maar riep plotseling uit: „De dokter moet medicijnen gegeven hebben!”

„Natuurlijk,” zei ik, „hier is het. Ik wachtte slechts, tot je mij tijd gunde.”

„Geef ze mij dan toch! Weet je niet, dat ieder oogenblik kostbaar is? Maar waarom zendt hij medicijnen als hij toch weet, dat de ziekte ongeneeslijk is?”

Ik meende, dat waar nog leven was, ook nog hoop was.

„Hoop! Mortimer, je weet niet meer, wat je zegt, niet meer, dan als een pasgeboren kind! — Moet je toch eens — zoo waar ik leef, hier staat ieder uur een theelepel vol! Ieder uur! — Alsof wij een heel leven voor ons hebben, om het kind te redden! Mortimer, maak voort; geef 't arme ding een eetlepel vol en maak wat voort alsjeblieft!”

EERSTE STEENLEGGING COMENIUS-MONUMENT TE AMSTERDAM.

Verleden week werd te Amsterdam de eerste steen gelegd van het Comenius-Monument op het plein voor het Amsterdamsche Lyceum, ter herdenking van den 250sten sterfdag van dezen Paedagoog. Dit monument werd door den gezant van Tsjecho-Slowakije aan de Gemeente Amsterdam aangeboden. Onze foto werd genomen op 't oogenblik, dat de eerste steen gelegd werd. Rechts in den hoek van den kuil de burgemeester van Amsterdam.

„Maar liefst, een eetlepel vol kon ten slotte wel...”

„Maak mij niet razend! Da, da, su-su, mijn schat, lieveling; het is nare, bittere medicijn, maar goed voor Klaartje, goed voor Mama's lieveling en het maakt je gezond. Su, su, leg je kopje maar aan Mama's borst en slaap maar weer in en gauw — ach Mortimer, ik voel, dat zij den morgen niet meer beleven zal! — Mortimer, een eetlepel vol ieder half uur zal — o, het kind moet ook Belladonna hebben, dat weet ik — en aconitum! Haal het, Mortimer! O, alsjeblieft, laat mij het maar doen, jij hebt geen verstand van die dingen!”

Daarop gingen wij naar bed en plaatsten het kind ledikant dicht naast mijn vrouw.

Het rumoeren had mij moe gemaakt, en na twee minuten was ik iets meer dan half ingeslapen. Mijn vrouw wekte mij.

„Mannie, is de verwarming open?”

„Neen.”

„Dacht ik het niet! Alsjeblieft, zet ze gauw open, de kamer is koud.”

Ik zette haar open en sliep direct weer in. Weer werd ik gestoord.

„Mannie, zou je het naar vinden het ledikant aan jouw kant te hebben? Het is daar dicht bij de verwarming.”

Ik schoof het erheen, raakte beddekleedje verward en maakwakker. Nogmaals sliep ik in, vrouw het zieke kind suste.

Maar na korten tijd drongen de volgende woorden door den nevel van mijn slaperigheid als een verwijderd mompelen tot mij door:

„Mortimer, hadden wij maar wat ganzet! Wil je even bellen?”

Half droomend sprong ik uit bed en trapte op een kat, die levendig protesteerde en daarvoor een nadrukkelijken

echter in het te het kind terwijl mijn

Maar na korten

tijd drongen de volgende woorden door den nevel van mijn slaperigheid als een verwijderd mompelen tot mij door:

„Mortimer, hadden wij maar wat ganzet! Wil je even bellen?”

STAKING OP DE GROENTENVEILING TE LEIDEN.

De groentenkooplieden te Leiden hebben Maandag 15 Nov. toen het bestuur der Tuinders Patroonsvereniging voor den aanvang der groentenveiling mededeelde, dat de koopers het vastgestelde percentage van 2% voor het gebruik der manden boven den prijs der groenten hadden af te dragen, eenparig geweigerd te koop, zoodat de veiling niet is doorgegaan. — De kooplieden hebben in het laatst der vorige week hun maatregelen genomen

door vooruit te koop, zoodat zij hunne klanten voorloopig kunnen blijven bedienen. Inmiddels verkoopen de tuinders nu rechtstreeks aan het publiek tegen veilingsprijzen en zij hebben vaak handen te kort hun waar af te leveren aan de huismoeders (foto links). Een eindje verder staan de venters achter stapels groenten (foto rechts), maar het publiek, gelokt door de lage prijzen dertuinders laat hen met de gebakken peren (in casu hun groenten) zitten.

trap van mijn voet gehad zou hebben, als een stoel hem niet opgevangen had.

„Maar Mortimer, waarom draai je nu het gas op en maak je het kind weer wakker!”

„Omdat ik graag wou zien, hoe zwaar ik mij gekwetst heb!”

„O, kijk dan meteen eens naar den stoel, ik ben zeker, dat die gebroken is! Het arme katje. Hoe licht...”

„Nou, laten we nu over de kat maar zwijgen. Het was allemaal niet gebeurd, als Marie hier had kunnen blijven en voor die dingen had kunnen zorgen die meer haar vak betreffen dan het mijne.”

„Mortimer, je moest je schamen zoo iets te zeggen. Het is treurig, dat je die paar kleinigheden niet doen kunt in het verschrikkelijke oogenblik, waarop ons kind...”

„Nee, nu ik wil toch alles doen, wat je wilt. Maar met die bel is niemand te wekken, en alles slaapt. Waar is het ganzet?”

Toen ik wou instappen, zei ze: „Ach — geef het kind eerst nog een keer medicijnen!”

Dat deed ik. Het was een geneesmiddel, dat een kind min of meer vroolijk maakt. Mijn vrouw benutte de pauze in den slaap om het kind uit te kleeden en het geheel en al met ganzet in te wrijven. Ik was spoedig weer ingeslapen maar alleen, om nog een keer op te moeten.

„Mortimer, ik voel tocht. Niets is zoo slim voor die ziekte als tocht. Alsjeblieft, zet het bed voor het vuur!”

Ik gehoorzaamde en had weer een samentreffen met het beddekleedje, dat ik in het vuur wierp. Mijn vrouw sprong uit bed om het te redden en wij wisselden eenige woorden. Toen had ik weer eenige seconden slaap en stond op verlangen op om een omslag van lijnzaad te construeeren, dat het kind op de borst gelegd moest worden.

Een houtvuur is niet iets blijvends. Ik stond iedere twintig minuten op om het te vernieuwen, en mijn vrouw maakte van de gelegenheid gebruik om de pauzen tusschen het

„Domkop! Er is geen minuut te verliezen! Ga naar den dokter. Ga zelf! Zeg hem, dat hij moet komen, dood of levend!”

Ik sleurde den armen, zieken man uit zijn bed en bracht hem. Hij keek naar de kleine en zei, dat ze niet dood zou gaan. Voor mij was dat een onuitsprekelijke vreugde, maar mijn vrouw werd er zoo woedend over als had hij haar een persoonlijke belediging toegevoegd. Toen zei hij, dat het hoesten door een of andere kleine prikkeling in de keel was veroorzaakt. Op die woorden wilde mijn vrouw — geloof ik — hem haast de deur wijzen. Daarop zei de dokter, dat

innemen met tien minuten in te korten, wat haar een groote genoegdoening verschaft. Nu en dan in dien tusschentijd reorganiseerde ik ook den lijnzaad-omslag en legde er mosterd- en andere pleisters bij, waar aan het kind nog plaats was. Tegen den morgen ging 'thout vuur uit, en mijn vrouw verzocht mij, naar den kelder te gaan en nog wat te halen

„Kind,” zei ik, „dat is een luidruchtig werkje en het kind moet het in de extra-bekleding langzamerhand warm genoeg hebben. Zouden wij niet een nieuwen omslag maken.”

Ik kon niet volenden, daar ik in de rede gevallen werd. Een poos sleepte ik hout van beneden af en legde mij dan op mijn eene oor en snurkte, zooals alleen een mensch dat kan, die tot het uiterste vermoeid is. Eerst bij hel daglicht voelde ik een hand op mijn schouder, die mij plotseling tot mijzelf bracht. Mijn vrouw staarde mij aan en snakte naar adem. Zoodra haar tong haar gehoorzaamde, zei ze:

„Het is voorbij — alles is uit! Het kind zweeft! Wat moeten wij doen?”

„Om 's hemels wil, wat heb je mij doen schrikken! Ik weet niet, wat wij doen moeten. Als wij misschien Clara uit bed namen en haar weer op den tocht zetten?”

EEN DOOIE BOEL

DOOR DERWIN DODGE.

ET is een dooie boel tegenwoordig", mompelde Peter Coles en staarde droefgeestig naar de overzijde van het stille, eenzame plein, waar een onder het goud bezwijkende portier de deuren van den schouwburg wijd openwierp; „d'r gebeurt niks meer."

Hij zat op het terras van het café Tarrelli en was reeds aan zijn vierden Groc Américain, dien hij met maximale snelheid en in gloeiend-heeten toestand verwerkte, hoewel het een zoele zomeravond was.

De bedelaar met een groot bord om den hals, waarop Peter de woorden: „Ik ben blind" vermoedde, zette zich, voor zoover zijn krukken hem dat toelieten, in postuur om de giften der vroolijke menigte, die in opgewekte stemming uit de overvloedig-verlichte schouwburg-hall naar buiten stroomde, in ontvangst te nemen. Enkele minuten lang was het stille pleintje vervuld van het geroezemoes van vele stemmen, het gesnor van talloze glinsterende limousines en het geratel der meer bescheiden rijtuigen.

Dit alles was echter evenmin als de voorafgaande stilte in staat zijn sombere stemming te verdrijven.

Het is dan ook in hooge mate ontmoedigend voor den schrijver van sensatie-films, wanneer er in de drie weken dat hij te vergeefs broedt op de intrige voor zijn nieuwste schepping, waarop reeds twee maanden gewacht wordt, niets, absoluut niets gebeurt, dat hem ook naar eenigszins zou kunnen inspireren. Afgezien daarvan, vond hij, dat het leven weinig opwindends bood en nauwelijks de moeite meer waard was.

„Een dooie boel", mompelde hij nog eens en gaf den kellner een teeken.

Het plein verheugde zich thans weer in de rust, waaruit het voor eenige oogenblikken was opgeschrikt. Peter Coles stak met deskundige hand den brand in zijn vijfden groc.

Een heer aan een naburig tafeltje stond op, ontstak de felle acetyleen-lampen van zijn automobiel en reed weg onder het razend geknal, dat den grootsten trots van den leek uitmaakt.

Peter Coles zag het verdwijnende achter-lampje na met een zwaarmoedigen zucht en nam een diepen teug uit zijn leeg glas. Reeds wilde hij den in ongehuichelde bewondering wachtenden kellner waarschuwen, toen zijn aandacht getrokken werd door een der taxi's bij het café, die met knarsend rem-geluid voor den schouwburg stilhield, den nog steeds dralenden bedelaar in zich opnam en vervolgens in volle vaart achter den eersten auto aanstormde.

Een bedelende blindeman, die zich op een dergelijke weelderige wijze naar huis liet brengen, dat was toch waarlijk iets bijzonders. Peter Coles smeet een geldstuk op tafel, rende de terras-trappen af, sprong in een der stationneerende taxi's en riep den chauffeur toe, zijn collega te volgen.

De uitvoering van dit bevel scheen moeite genoeg te kosten; in ijende vaart stooft het rammelen de schokkende voertuig door een warnet van straten en vervolgens over een stikdonkeren buitenweg. Peter Coles streek een lucifer af en zag op zijn horloge; half twaalf, reeds ruim twintig minuten duurde deze onmogelijke tocht.

Met een plotseligen ruk hield de wagen stil, even later snorde in tegenovergestelde richting een andere taxi voorbij.

Coles vermoeden, dat dit de achtervolgde was, werd enkele oogenblikken daarna bevestigd, toen zijn chauffeur den auto keerde en in volle vaart den terugweg aanvaardde.

In een der duistere buitenwijken van de stad remde de chauffeur weer met een geweldigen schok en opende daarna het portier.

„Moet ik ze hier volgen, meneer?" vroeg hij aan zijn pet tikkend, „dit straatje loopt dood."

Het bedoelde straatje was eigenlijk meer een poort tusschen twee hemelhooge pakhuizen in; de ingang werd schemerig verlicht door een slecht-brandenden gaslantaarn, de rest was in dikke duisternis gehuld.

Peter Coles dacht even na.

„Nee," zei hij langzaam, „ik stap hier uit. Rijd maar een paar honderd meter door en wacht dan op me."

Tastend langs den muur, de linkerhand met zijn stok gereed tot een plotseligen uitval, sloop Peter het gangetje in, struikelend bij elken pas.

Heel op het eind flikkerde een lichtje. Hier scheen zich de poort te verwijden tot een soort binnenplaats. Een groote zwarte vorm bleek bij nadere beschouwing de achtervolgde taxi te zijn. Maar zijn aandacht werd op de eerste plaats getrokken door het licht, dat achter een vuile, gebarsten vensterruit brandde. Op de teenen trad hij naderbij en zag behoedzaam naar binnen.

In een bierflesch, op een ton, die tot tafel diende, stond een kaars, die een viertal gestalten belichtte. Een van hen, de blinde bedelaar, was aan het woord en scheen met een gloedvolle redevoering de aandacht der anderen te boeien. Hij gesticuleerde wild en sloeg in het vuur van zijn speech herhaaldelijk op den ijzeren ton-rand, vergetend, dat hij geen solide tafel voor zich had.

Plotseling stakte zijn stem, met puilende oogen wees hij

naar het raam en vloog met een woedenden schreeuw naar de deur.

Peter Coles wist zich ontdekt. Hij draaide zich om, maar voordat hij zich voldoende had kunnen oriënteren, om te weten in welke richting de vrijheid lag, voelde hij een geweldigen slag op zijn achterhoofd, die hem op den grond wierp en hem een oogenblik het bewustzijn deed verliezen.

Toen hij bijkwam, zag hij in het vurige oog van een zaklantaarn en drukte een der kerels met zijn volle zwaarte op zijn maagstreek.

„Ik ken 'm," verklaarde de bedelaar, die „Blinde Joe", bleek te heeten, met beslistheid, „'t is die verd... Philips van Scotland Yard." Peter wilde zich tegen deze aanklacht verweren, maar een harige vuist sloeg hem over den mond.

„Muil toe, vervloekte spion," bromde een rauwe stem.

„Wat doen we met 'm?" vroeg de man in chauffeurs-uniform.

„Zal ik z'n hersens inslaan!"

HANNELORE ZIEGLER.

die thans met overweldigend succes een tournee door Zwitserland maakt, komt 20 dezer in ons land om in de volgende steden haar dansen naar eigen fantasie op muziek van Beethoven, Bach, Chopin en Johann Strauss uit te voeren. Amsterdam 21, Den Haag 22, Bussum 24, Hengelo 25, Utrecht 27, Haarlem 29, Nijmegen 30 November, 's-Hertogenbosch 1, Arnhem 2, Breda 7, Rotterdam 9, Leiden 10, Groningen 12 December.

„Ben je krankzinnig?" stootte een der anderen op, „weet je dan niet, dat dat ongeluk brengt?"

„Onzin, Dan," zei Blinde Joe. „'t Zou 't beste wezen, wat je doen kon, maar 't maakt teveel lawaai, en waar zouden we 'm zoo gauw moeten laten?"

„Je kan 'm geeneens hier houden," zei de eigenaar van de harige vuist, je vergeet, dat de Ouwe elk oogenblik thuis kan komen."

„De Ouwe" scheen een gevreesde persoonlijkheid te zijn, want het edel drielal uitte als uit één mond een kernachtigen vloek.

„Dan nemen we 'm mee," besliste Blinde Joe, „vooruit, in den wagen. Maar bindt hem eerst 'n beetje vast. Bij het raam hangt nog wel een touw van het gordijn."

Peters handen werden op zijn rug samengesnoerd met een eind gordijnkoord, dat voor driekwart verteerd was, daarna werd hij met een paar hardhandige stompen in de auto geduwd, waarin drie der boeven hem volgden, terwijl de chauffeur de lampen aanstak en even later met duivelsche behendigheid door de poort naar buiten koerste.

Peter Coles merkte op, dat zij zich weer van de stad verwijderden. Zijn bewakers begonnen een half-gefluiserd gesprek vol onbegrijpelijke fantastische termen en waarin het woord „Ratner" een groote rol speelde. Spoedig hielden zij stil, op dezelfde hoogte ongeveer, waar zijn eigen chauffeur daarstraks was omgekeerd.

Blinde Joe stapte uit en liet het portier open. Peter Coles hoorde bellen, daarna een lange stilte en vervolgens het opengaan van een huisdeur. Even stemmengemompel, een gil, een zware bons en toen hardlopende voetstappen.

Hijgend sprong Blinde Joe naar binnen, triomfantelijk een sleutel zwaaiend, waaraan een kettinkje bengelde. Op hetzelfde oogenblik rende de taxi als van den duivel bezeten vooruit.

Plotseling begon Peter Coles licht te zien in het donker. „Ratner", „Ratner"; was dat niet een oud model brandkast met een sleutelslot? Meermalen had hij gezien, hoe een dergelijke sleutel door een stalen ketting met den eigenaar verbonden was.

Zonder eenigen twijfel was deze blijkbaar met geweld veroverde troep het „Sesam, open U!" tot een veelbelovenden safe.

Peter's voeten waren niet gebonden, gaarne had hij met een welgemikten, geweldigen trap het scheenbeen van den man met den vuist verbrijzeld, die schuin tegenover hem zat maar de gedachte, dat dit de aandacht zou vestigen op zijn vrijheid van zich te bewegen, weerhield hem.

Intusschen hield hij zich, onder bedekking der duisternis onledig met de bevrijding zijner polsen, die met het wrakke, gordijnkoord gebonden waren, een werkje, dat behalve tijdroovend ook uiterst vermoeiend was. Toen evenwel de bende op haar voorloopige plaats van bestemming scheen gekomen te zijn en met groote behoedzaamheid uitstapte, had hij zich geheel losgewerkt. Met onbegrijpelijke zorgeloosheid werd hij zonder een nader woord in de taxi achtergelaten.

Peter Coles drukte zijn neus tegen het ruitje en trachtte zijn blik in het donker te boren, dat als een massieve muur tusschen hem en de plaats van handeling stond. Tot zijn groote ergernis was hij echter buiten machte om ook maar eenigszins uit te maken, waar hij zich bevond en van welke duistere expeditie hij op 't oogenblik deelgenoot was. Juist had hij bij zichzelf besloten de samenzweerders te volgen, toen hij een sluipende voetstap vernam en het spookachtig bleek gelaat van den bijgeloovigen schurk zag opdoemen, die blijkbaar als schildwacht was teruggezonden.

Na een eindeloze wacht-periode werd de nachtelijke stilte plotseling verbroken door den knal van een schot, gevolgd door een rauwen kreet, waarop de schildwacht met verbluffende tegenwoordigheid van geest onmiddellijk den motor aansloeg en het portier opende. In wilde haast tuimelde de bende naar binnen; de stoet werd gesloten door Blinde Joe, die een blijkbaar enorm zwaren handkoffer torste en nog slechts met moeite het veege lijf bergde omdat het voertuig zich reeds in beweging zette. De man met den vuist, die als „Mickey" aangesproken werd, scheen bij het schot gewond te zijn. Hij brulde althans als een stier en ging in de nauwe ruimte te keer als een bezetene.

Niettegenstaande het oorverdoovende lawaai meende Peter op den weg het geluid van een achtervolgende automobiel of motorfiets te hooren. Hij bleek zich hierin niet te vergissen, want na enkele oogenblikken sprong de leider van het gezelschap overeind met een groote revolver in zijn hand. Een fiksche mep deed de scherven van het achterruijtje langs Peters ooren suizen. Door dit geïmproviseerde schietgat opende Blinde Joe een hevige vuur op de achtervolgers.

In een oogwenk was de taxi vervuld van een oorverdoovend geknal en een afschuwelijken, prikkelenden kruitdamp.

Teneinde zich schrap te zetten, drukte de „blindeman" zijn knie met onmenselijke kracht tegen Peter's borstkas, terwijl zijn ruwe jas den rampzalige als een stuk schuurlinnen over het gelaat streek.

Met een soort medelijdend glimlachje bedacht Peter Coles, dat hij nog geen twee uur geleden het leven „een dooie boel" genoemd had.

Om de achtervolgers van het spoor te brengen nam de chauffeur de meest onverwachte draaien en veranderde per minuut wel twintig keer van richting. Deze taktiek droeg ook al niet veel tot het comfort der inzittenden bij, maar wierp niettemin goede vruchten af, zoodat Blinde Joe na eenige minuten zijn uitkijkpost verlaten kon.

De bestuurder scheen steeds in de buitenwijken der stad gekruist te hebben, want het duurde niet lang, of de wagen reed weer op den grooten weg.

De gewonde Mickey was in een makkend stilzwijgen vervallen en zat door de voorruit op den weg te turen. De atmosfeer in de taxi was onhoudbaar. Peter Coles wenschte vurig enkele liters bruikbare frissche lucht voor zich alleen te hebben. Tegelijk begon zijn wensch op mysterieuze wijze in vervulling te gaan.

Mickey uitte een gil en brulde het ééne-machtwoord: „Politie!" De auto maakte een sprong, botste met een hevigen schok tegen een of andere barricade en kwam met zwaar rem-geknars tot stilstand; op den weg flitsten een paar schelle zoeklichten. De chauffeur sprong van den wagen en verdween als een vluchtend konijn tusschen het kreupelhout, de drie overigen volgden zijn voorbeeld.

Peter Coles was alleen.

De geheele handeling had zich met razende vlugheid in enkele seconden afgespeeld.

De politie-dienaren zetten de vluchtelingen achterna.

HET SPOORWEGONGELUK BIJ BREUKELLEN

geen oogenblik vermoedend, dat niet *alle* ratten het zinkendschip verlaten hadden.

Tot dusver had Peter alles lijdelijk aan zich laten voorbijgaan, thans ontwaakte in hem de zucht tot handelen. Terecht begreep hij, dat het verhaal van zijn lotgevallen elken buitenstaander als een fantastisch verzinzel moest voorkomen. Het leek hem derhalve het beste, met bekwaamen spoed verder te reizen. Hij sprong op den weg en verkende met groote haast het terrein.

De barricade, die den taxi in zijn vaart gestuit had, was uit strategisch oogpunt bezien een meesterstuk. Op enkele meters afstands stond een houten loodsje, klaarblijkelijk een gereedschapsschuur voor een ploeg wegwerkers. De bewaker, die thans met ijver aan de dieven jacht deelnam, scheen door de politie uit zijn slaap gehaald te zijn om de noodige werktuigen te verschaffen en verder behulpzaam te zijn. Langs den linkerkant was de weg een flinken afstand opgebroken, uit de steenen was met bijvoeging van zand en veel takken het stootblok samengesteld.

Peter Coles greep een pikhouweelen hakte met koortsachtigen ijver een bres in de barricade. Hetzweetstroomde hem bij dit ongewone werk van het voorhoofd, maar het was hem een groote voldoening, toen hij hoogstens vijf minuten later den auto door de opening kon sturen en hij zich met maximum snelheid van de plaats des onheils verwijderde kon.

Vanwaar hij kwam, waarheen hij ging, was hem volkomen onbekend en onverschillig, zijn eenig verlangen was een zoo groot mogelijk afstand tusschen zichzelf en de bende van Blinde Joe te plaatsen.

Maar er was dien nacht al veel van de taxi gevergd en bij een kruispunt blies de motor den laatsten adem uit.

Peter besloot voorloopig binnenin te kruipen en een slaapje te doen. Toen hij de oogen weer opende was de zon juist op.

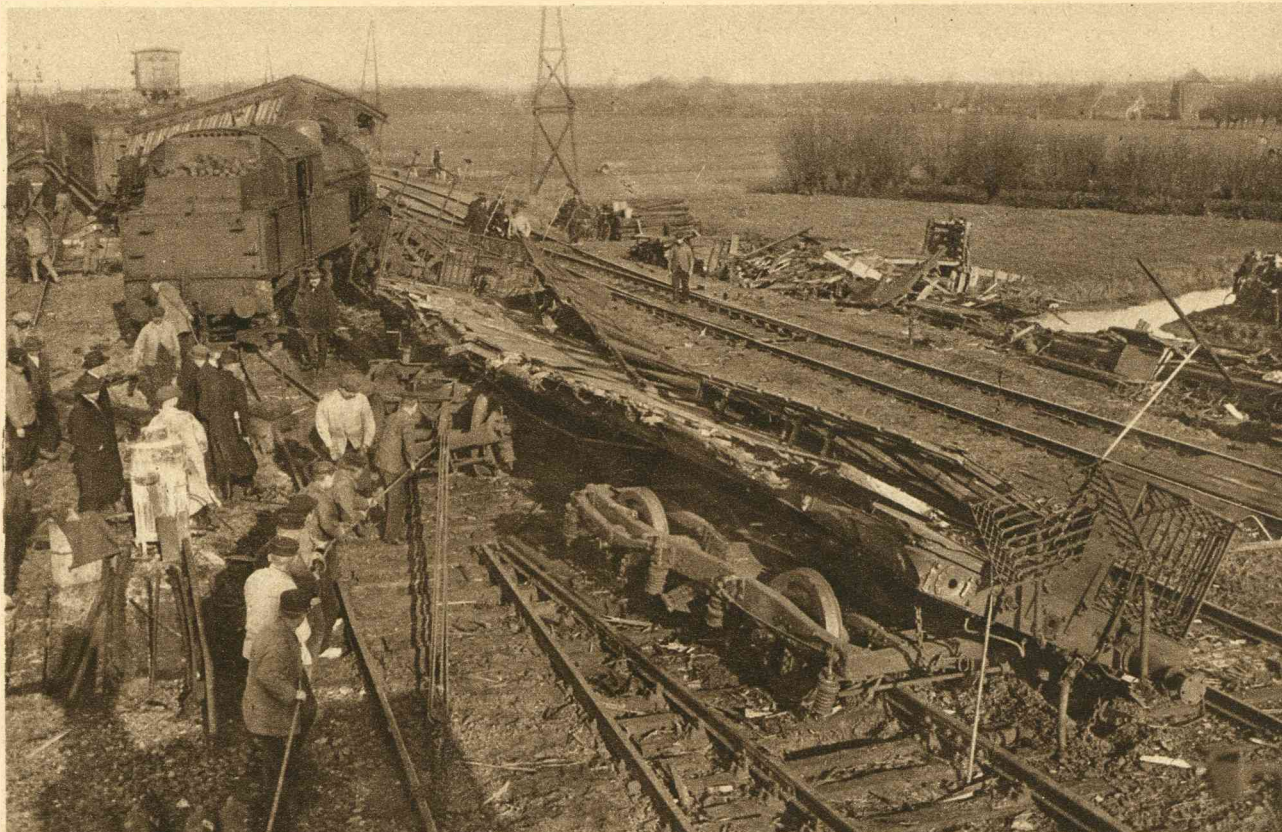
Hij stapte op den weg en rekte zich. Een heerlijke ochtend: de lust tot een flinke wandeling greep hem aan. Niet wetend, welke richting de juiste was, besloot hij den vriendelijksten weg van den driesprong in te slaan.

De taxi liet hij met een gevoelloos hart aan zijn lot over, maar het valies van Blinde Joe nam hij mee, deels uit nieuwsgierigheid naar den inhoud, deels uit overweging dien aan den rechtmatigen eigenaar terug te bezorgen.

Al heel spoedig bemerkte hij, dat hij zich meer van het wandelingetje had voorgesteld, dan het in werkelijkheid bleek te zijn. Wel liet het prachtige zomerweer niets te wenschen over, maar na een nacht vol emotie, gevolgd door een paar uur slapen in een muffen huurauto, gevoelt men zich nu juist niet op z'n frischt en bovendien was de handoffer geweldig zwaar. Peter vleide zich neer in het gras aan den wegwijk, stopte een pijp.

Tegen zeven uur kwam er een kar aanrollen. Peter Coles riep den voerman aan en vroeg, of hij mee mocht rijden.

„Ik moet naar het station,” voegde hij er op goed geluk bij, met een blik op zijn

Maandagavond (15 dezer), omstreeks half zes, heeft bij de aansluiting Breukelen, waar de lijnen Utrecht-Amsterdam en Harmelen-Breukelen samen komen, op ongeveer 5 minuten van het station Breukelen, een ernstig spoorwegongeluk plaats gevonden. De sneltrein No. 255, welke om 4.39 u. n.m. van Rotterdam (Maas) naar Amsterdam vertrekt, om aldaar te zes uur namiddags aan het Weesperpoortstation te arriveeren, is door een tot nu toe onbekende oorzaak in trein N°. 257, welke om 5.05 u. n.m. van Amsterdam W.P. naar Utrecht vertrekt, gereden. De trein uit Amsterdam werd in het midden geraakt. Een drietal wagens, twee tweedeklasse rijtuigen, en een derdeklasse rijtuig, werden verbrijzeld. Een passagier werd opslag gedood, terwijl twee andere reizigers zwaar gewond werden, en een aantal anderen onbeduidende kwetsuren opliepen. — Onze foto's geven een uitstekend idee van den omvang der ramp.

koffer, hoewel hij geen flauw idee had, of er in de buurt wel een station was.

„Stap maar op”, zei de landman gewillig, „t is een half uurtje! De man was niet zeer spraakzaam, ook Peter was begrijpelijkerwijs niet tot conversatie geneigd. Gedurende twintig minuten was het geknars en gepiep van den wagen het eenige geluid. Toen verbrak de voerman de stilte. „Fulham zeker?” vroeg hij.

Peter Coles knikte, inwendig dol verheugd thans eindelijk de plaats van zijn bestemming te weten. Hij haalde een spoorboekje te voorschijn; dat trof! Er ging een trein uit Fulham om 7.50.

Tegen elf uur in den morgen na een heerlijk bad, „a smooth shave”, en een overvloedig ontbijt, sloeg hij met een hamer en bijtel op vandalistische wijze het slot van den handkoffer in stukken en liet toen in grenzeloze verbazing den hamer op zijn teenen vallen.

Het valies was tot den rand gevuld met goudstukken van alle waarden en nationaliteiten, sovereigns, roebels, gouden tientjes, louis d'or....

Waar kwam dat bij alle goden vandaan?

Een tijdlang stond hij perplex; toen, bij een plotse ingeving, greep hij de krant; natuurlijk zou het ochtendblad een sensationeel verslag van een zoo belangrijke diefstal bevatten.

Daar was het al: Geraffineerde Goud diefstal!! Een strop voor den smeltkroes! De Bestolenen buiten zichzelf

Gretig las Peter Coles het sterk gekleurde artikel.

Het goud, in den loop van den tijd tegen hooge prijzen aan de circulatie onttrokken, was bestemd voor den smeltkroes en was zonder eenige geweldpleging uit de brandkast van een goudsmid verdwenen.

Het merkwaardige en komische van het geval was evenwel, dat niet één, maar vier juweliers op deze wijze bestolen waren! De bende was dus veel groter dan de vier man in wier gezelschap Peter den nacht had doorgebracht.

De herkomst van dit deel van den buit lag dus in het duister, want Peter Coles wist niet in welk stadsgedeelte de diefstal was gepleegd, terwijl de handkoffer, die mogelijk een aanwijzing had kunnen verschaffen, aan Blinde Joe toebehoorde. Ook het feit, dat dit goud uit een Ratner-safe afkomstig was, bracht geen licht, want het artikel vermeldde als merkwaardige bijzonderheid, dat de schurken in drie gevallen juist dit model brandkast hadden gelegeerd.

Langen tijd staarde Peter Coles voor zich uit.

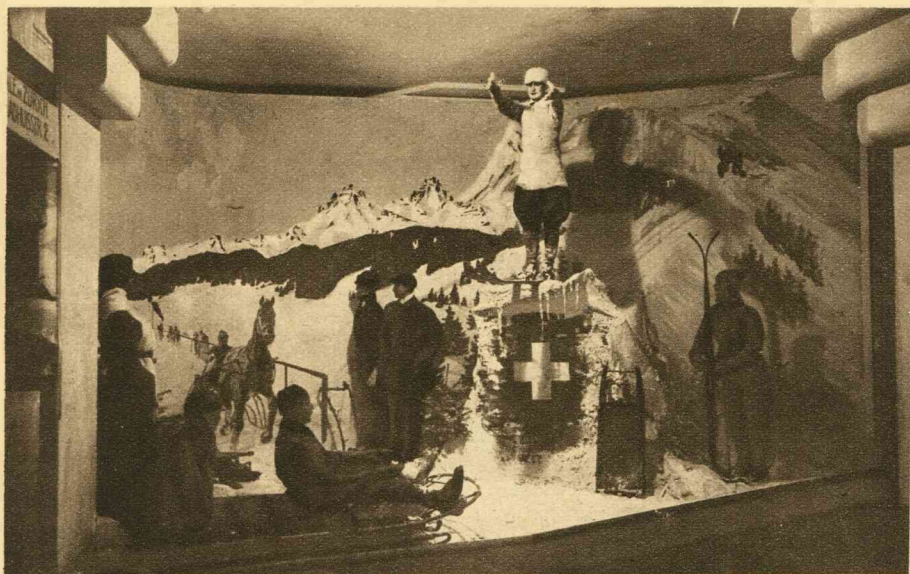
Hoewel min of meer een avonturier, was hij niet bepaald oneerlijk, maar hij was een overtuigd aanhanger van de theorie, dat een voorwerp zonder specialen eigenaar beter bij den vinder dan op het politiebureau bezorgd is.

Hij stak een sigaret open en blies den rook nadenkend voor zich uit.

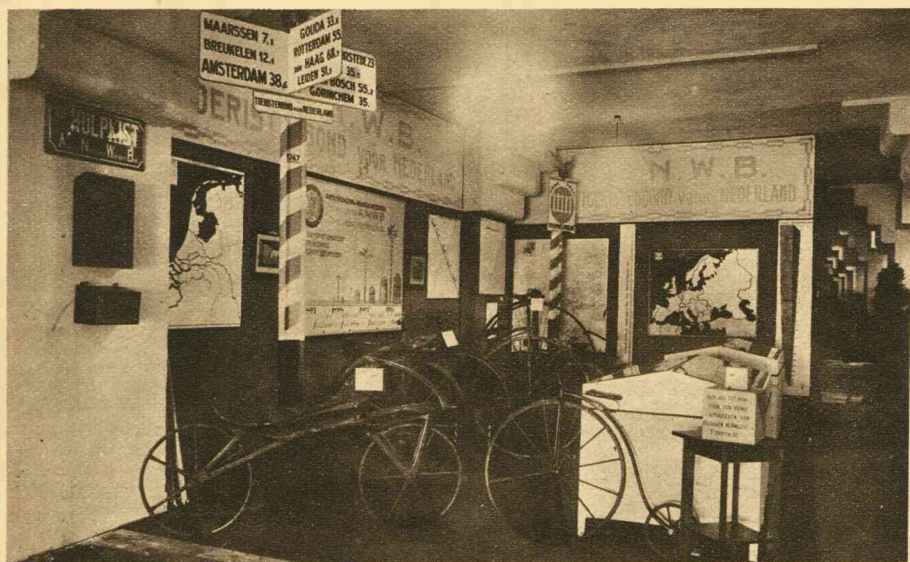
Toen draaide hij geruischloos zijn deur op slot en pakte het geld over in twee laden van zijn schrijfbureau.

En een half uur later sloot een eenzaam grachtje zijn troebele wateren over het met steenen gevulde valies van Blinde Joe....

De Sporttentoonstelling te Amsterdam

Op deze pagina brengen wij een drietal foto's van de voornaamste en fraaiste inzendingen op de sporttentoonstelling welke in het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam gehouden wordt. Hierboven: Een aardige inzending betreffende de sneeuwsport.

DE SPORTTENTOONSTELLING TE AMSTERDAM.

Inzending van den A.N.W.B., voorstellende een historisch overzicht van het rijwiel en zijn ontwikkeling.

DE SPORTTENTOONSTELLING TE AMSTERDAM

De inzending van de gemeente Amsterdam.

DE MUURSCHILDING IN DE INFANTERIE-KAZERNE TE HAARLEM, voorstellende H.M. de Koningin, zooals zij zich in den mobilisatietijd aan haar leger heeft getoond. Geschilderd door den heer Lambert Jansen.

JUBILEUM BOHEEMSCH STRIJKKWARTET.

16 November was het 25 jaar geleden, dat het Boheemsche strijkkwartet zijn zegetocht door ons land begon. Ter gelegenheid van dit feit had zich een commissie gevormd, om hen in de kleine zaal van het Concertgebouw dezen dag te huldigen. Op onze foto ziet men het kunstenaars-viertal, voorste rij zittend van links naar rechts: Jiri Herold, Karel Hoffman, Josef Suk, Ladislav Zelenka; achter hen het huldigingscomité.

STRUGGLE FOR LOVE

door SAPKA.

Voor de strekking van dezen gedichten-cyclus verwijzen wij naar hetgeen wij daaromtrent mededeelden in ons nummer van 10 November

XII

RONDEAU

Vaak heb ik wachtend aan uw raam gestaan,
Een donkre schaduw in de lichte nacht,
En heb gezocht, en ben weer weggegaan,
En wenschte, ik ware dronken thuisgebracht.
't Is bitter, nooit wanneer ik heb gewacht
Zag ik 't vitragerijke venster opengaan,
En vaak heb 'k wachtend aan uw raam gestaan,
Een donkre schaduw in de lichte nacht —
Maar ééne nacht zal door de stille laan
Een kreet weerklinken, of een satan lacht:

En kijkt gij op, dan ziet ge in 't licht der maan
Mij hangen voor het raam, waaraan ik heb gewacht —
Vaak heb ik wachtend aan uw raam gestaan.

XIII

RONDEAU

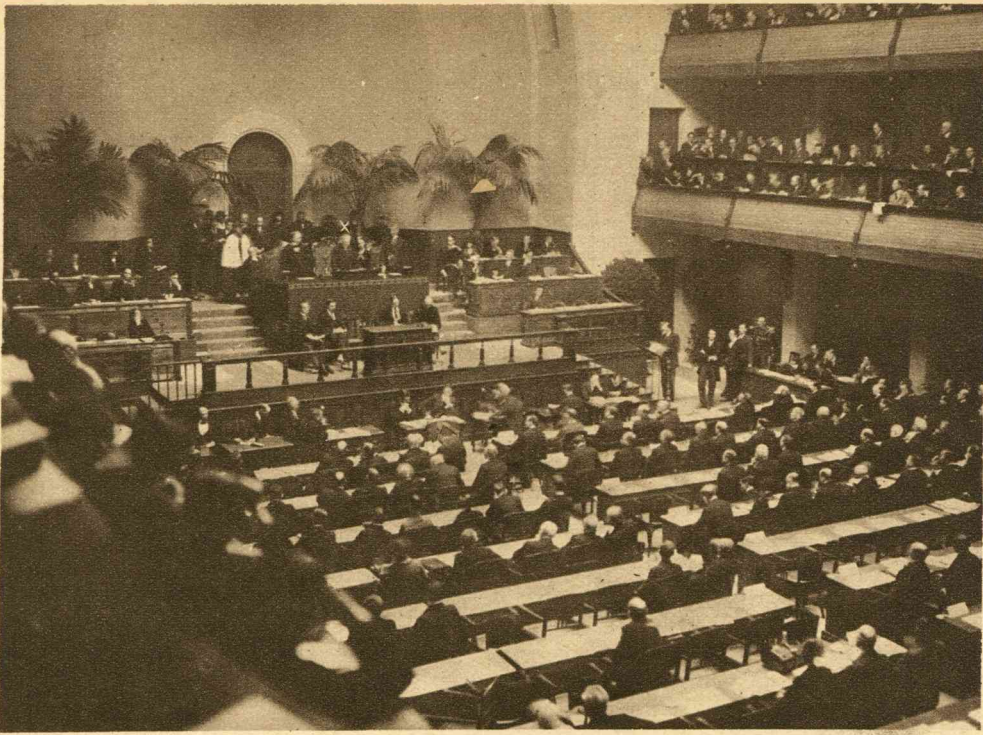
Het schijnt mijn noodlot eenmaal nu te zijn,
Dat in deez lage landen bij der zee.
Altijd uws rooden mantels vuurge schijn
Mij voorgaat op mijn weg van leed en wee;
Op welke sombre paden ik verschijn,
Steeds vlamt dat roode dwaallicht voor mij mee;
Het schijnt mijn noodlot eenmaal nu te zijn
In deze lage landen bij der zee.
Zonder een oogenblik vereend te zijn,
Gaan altijd onze gangen twee aan twee,
En 'k vrees mijn kind, als ik in 't graf verdwijn,
Gaaf gij in 't zelfde kerkhof naar benee —
Het schijnt mijn noodlot eenmaal nu te zijn.

XIV

Het schemert om mijn gloeiend hoofd bloedrood,
Mijn lichaam trilt, mijn wilde grage handen
Grijpen rondom, mijn doffe oogen branden,
Mijn adem hijgt, mijn voeten zijn als lood.

Dit eindigt met den waanzin of den dood:
Hoort gij het koortsig klappen van mijn tanden?
Ziet ge om mijn oog de wreede roode randen?
Wringt mijn gelaat niet als in stervensnood?

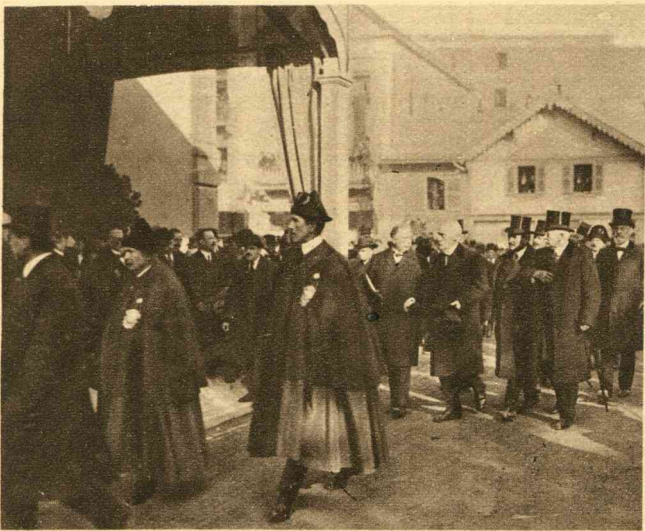
Gij zijt de oorzaak der krankzinnigheid:
Gij zijt gelijk met mij op alle grachten;
Op al de leege pleinen, waar ik schrijd
Verschroeit uw roode mantel mijn gedachten,
De helsche kleur vlamt op in zwoele nachten,
Waar in ik hijg naar eindlijke eenzaamheid.

De afgevaardigden der verschillende landen op den eersten zittingsdag bijeen in La Salle de la Réformation. Minister Hijmans (x) van België, die tot voorzitter werd gekozen, houdt de openingsrede.

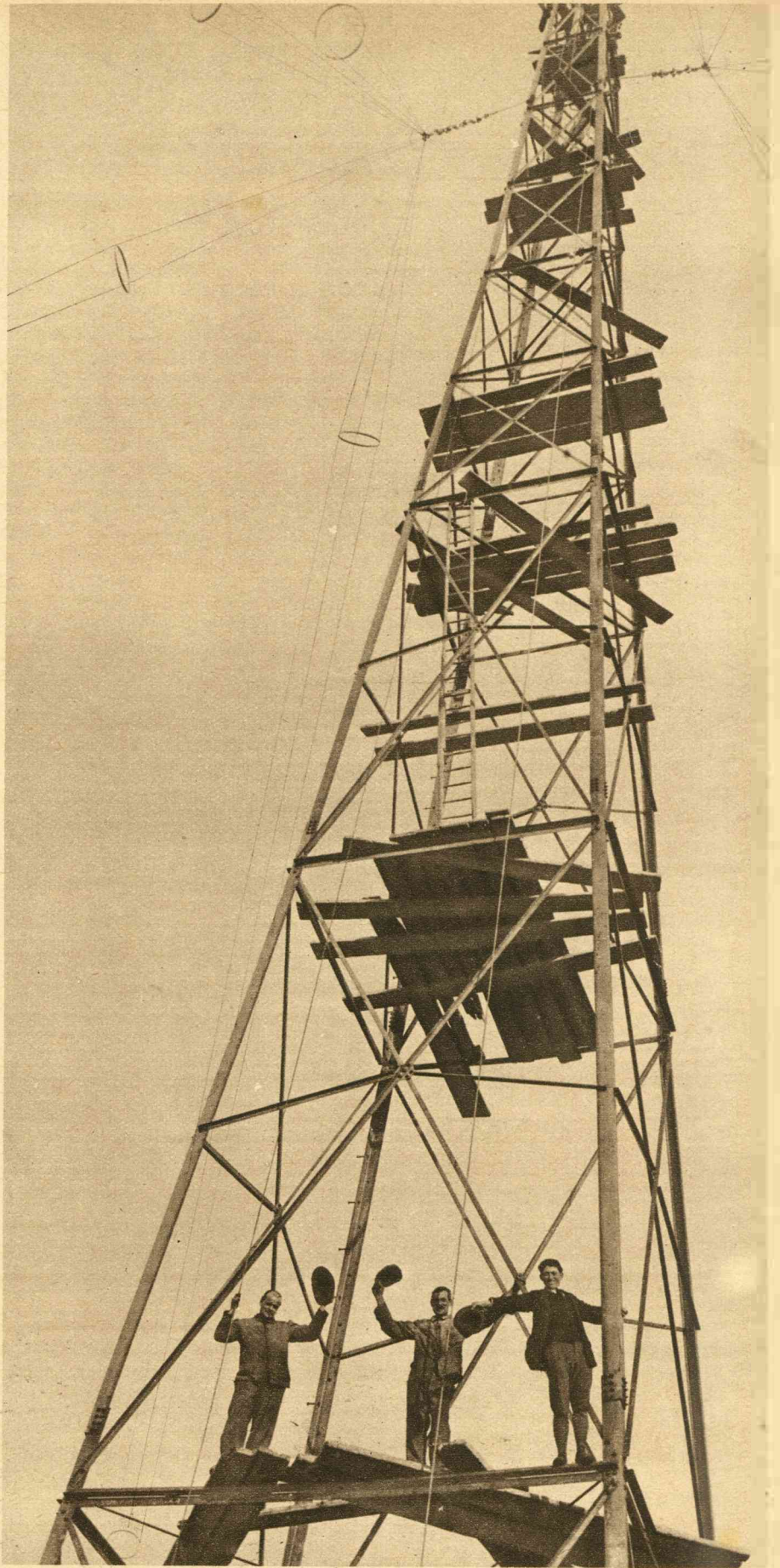
De Vergadering
van den Volkenbond
op 15 November
te Genève

Plechtige opening van de Volkenbondvergadering door de regeering van Zwitserland.

PAUL HIJMANS,
de voorzitter van den
Volkenbond poseert voor
onzen fotograaf.

EEN RECORD.

De toren voor draadloze telegrafie te Genève, die, voor de eerste maal in de geschiedenis alleen voor persdoeleinden, in den korten tijd van 14 dagen werd gebouwd. De toren heeft een hoogte van 200 voet. Het station sprak op den eersten dag al met Londen en Kopenhagen. Hij is gebouwd door Mr. Richmond van de Marconi-Maatschappij te Londen, daarbij geholpen door drie Ingenieurs.

La Salle de la Réformation, waar de zitting van den Volkenbond plaats heeft.

Gezicht op het feestelijk versierde Genève.

FUIF-HALLUCINATIES

Plotseling onderga ik een schok — als een ontgoocheling flitst mij door het brein de vreeselijke openbaring, dat ik mijn gewonen pas niet meer heb; dat mijn stok met een eigenaardig accent de straatsteen betikt; kortom, dat ik voortschrijd, huppelend, dodijnend, op de maat van dat verwenschte liedje: „Wordt nooit verliefd, want dan ben je verlo-o-ren!”

De wereld is vol tegenstrijdigheden. Er is geen dag zonder nacht, geen zomer zonder winter, en we zouden het licht niet zien; als we ter onderscheiding de duisternis niet hadden. Eenheid van tegendeelen overal. Geen wonder dan ook, dat in het geluk reeds het verdriet aanwezig is en dat iets wat eerst vreugde verschaft, tot een obsessie worden kan.

Ik had gelfuid ter gelegenheid van een familiefeest. Het diner was copieus, de hors-d'oeuvre variés vormden een maaltijd op zich zelf; daarna volgde een champagnefui. Het spreekt d's vanzelf, dat we vroolijk waren en die vroolijkheid zich uitte, onder meer, door het zingen van liedjes. O, het waren doodgewone liedjes! Als je aan je maag hooge absorbeerende eischen stelt, kun je ook niet tevens je hoofd even zwaar belasten. Dit lichaamsdeel verlangt dan lichtverteerbare kost, een revue-liedje, dat ieder kan meezingen, waarbij je voeten als vanzelf van den vloer gaan en je handen zich in rhythmische beweging op en neer bewegen. En zoo zongen we een liedje uit „De Jantjes” van Boubert, waarvan het refrein luidde:

Wordt nooit verliefd, want dan ben je verloren,
Je zit er in met allebei je ooren.
Wordt nooit verliefd, want wat ik zeg is waar:
Als je verliefd wordt, dan ben je de sigaar.

We zongen het herhaalde malen; te pas en te onpas; we zongen het zonder eenig begrip van de woorden; we zongen het om de wijs en om te zingen; het liedje werd de veiligheidsklep voor onze op spanning staande vroolijkheid en aldus zette het zich vast in mijn hersenen, waar het zou worden tot een nachtmerrie.

Het begon bij het afscheid. Het laatste wat me van Amstels burgeressen in de ooren klonk, was: „Wordt nooit verliefd...” om in de coupé te overdenken, werd mij toegeroepen, toen zette de trein zich in beweging en ging ik mijn noodlot te gemoet.

Tot Haarlem bemerkte ik niets dan het hevige schokken van den trein; het liedje werkte na in mijn hersens. In Haarlem stapten mijn medepassagiers uit en bleef ik alleen in de coupé achter. Ik maakte het mij gemakkelijk. Slapen kan ik nooit in den trein, maar ik had de laatste zes en dertig uur maar drie uur nachtrust gehad, ik zou dus probeeren iets van het tekort in te halen. Ik zette mij stil in een hoek, de beenen gestrekt en doorleefde nog eenmaal het voorbij etmaal. De getruffelde pat de foie gras lag mij wat zwaar. Had ik maar een spuitwatertje genomen... Als een cavalcade trokken bekende beelden in een nevel voorbij mijn gesloten maar toch ziende oogen. En zooals ik zag met gesloten oogen, zoo zong ik met gesloten lippen. Het leek op een hymne, maar 't was 't niet, 't was een doodgewoon liedje, 't was het liedje: „wordt nooit verliefd, want dan ben je verlo-o-ren!” En nu was het in mijn soezende hersenen of ik deinde, op en neer, en ik hoorde het rondom mij zingen op een eigenaardige zoemende wijze, die op mij werkte als narcotium: „Wordt nooit verliefd boem boem, want dan boem je verlo-o-roem. Je zit er in boem... au...”

Ik schrok opeens wakker! Een gevoelige aanraking van mijn hoofd met het beschot bracht mij de bewustheid, dat ik in den trein zat en een niet te negeren koppijn als reisgenoot had gekregen. Dat liedje ook! Ik kreeg er nu genoeg van. Ik ging rechtop zitten en keek door het raampje, we reden over een water, de Trekvaart, we waren dus bij Leiden. Eenige oogenblikken later stapte ik uit. De frissche herfstlucht deed mij goed.

Ik zette er den pas in, den stationsweg op. Een tram komt achter mij aan, ze belt, niets bijzonders... Toch wel! Ik schrik op... Wat hoor ik: „Ting, tingeling, ting, tingelingeling, ting, ting!”

Wel verdraaid! 't Liedje weer! En die vent klinkelt het natuurlijk om mij te tergen. Ik ben geneigd uit wraak op de rails te blijven lopen, maar de overtuiging, dat het klinkelen dan nog langer duurt, doet mij hiervan afzien. Toch kan ik niet nalaten het eindje sigaar, het laatste wat mij van Amsterdam rest, woedend naar de passerende tram

te smijten. Ik zal nu maar een Leidsche sigaar opsteken, denk ik, maar de gedachtenassociatie gaat verder: „Sigaar... dat rijmt op waar... „wat ik zeg is waar, als je niet oppast dan ben je de sigaar!”... Loop rond!... „Nee, ik rook niet meer!”... Bepottelijk! Alsof het Noodlot zich door dergelijk stuntelig gedoe laat afschrikken. Dat zou ik terstond ondervinden!

Geen twee minuten later passeer ik een aanplakbord, waar mij met groote roode letters het woord „Ploert” terstond opvalt. En bliksemsnel gaan mijn gedachten weer: „Ploert? O ja, wordt vanavond hier gespeeld... een revue van Boubert, dezelfde die dat liedje...”

„Stop, nou ben ik het zat! Ik ben toch niet gek! Ik heb toch de controle over mijn hersens! Ik zal bepalen wat ik al of niet denken wil! Ik suggereer mijzelf, aan dat verwenschte liedje niet meer te denken! Ik wil er niets meer

Ik ben inmiddels een stille gracht opgewandeld, die Rapenburg heet en deftig is; wier schilderachtige boogbruggen en voornaam gevelaspect harer heerenhuizen mijn gedachten onwillekeurig terugvoeren naar den 17-eeuwschen patriciërstijd.

Plotseling onderga ik een schok — als een ontgoocheling flitst mij door het brein de vreeselijke openbaring, dat ik mijn gewonen pas niet meer heb; dat mijn stok met een eigenaardig accent de straatsteen betikt; kortom, dat ik voortschrijd, huppelend, dodijnend, op de maat van dat verwenschte liedje: „Wordt nooit verliefd, want dan ben je verlo-o-ren!”

Terwijl ik met al mijn wilskracht mijn gedachten gedwongen had een anderen loop te nemen, en mij dit eindelijk gelukt scheen, was ik meer dan ooit de slaaf van dit tergende liedje, dat, tot mijn onderbewustzijn teruggedrongen, mij nochtans geheel beheerschte. Toch gaf ik mij niet gewonnen. Ik begon langzamer te loopen en trachtte alle regelmaat in mijn gang te vermijden, alles wat maar eenigszins naar rhythmische zweemde uit mijn stap te weren. Dat was niet gemakkelijk en ik werd er zoo door in beslag genomen dat ik bijna tegen een fietser opbotste.

„Hé! Kijk waar je loopt, dronken soes,” riep de kerel mij toe.

Neen maar, dat was toch al te kras! Ik dronken? Was het mijn schuld, dat die ezel tegen mij aanreed? De straat was toch breed genoeg! Ik wond mij op over dit kleine voorval, meer dan het verdiende, eigenlijk innerlijk blij over de welkome afleiding. Zoo betrad ik een onzer mooiste singels!

Wat was het hier rustig op dezen herfstavond! De vredige stilte van dit mooie plekje natuur, waar de boomen nog prijken in voor dezen tijd ongekende bladerweelde, kalmeerde mij. Ik begroette de boomen die ik passeerde als oude bekenden, en ze knikten terug. Heel uit de verte klonk het gejoel van de stad. Eigenaardig contrast! Die heerlijke rust hier en het geroezemoes, dat uit de stad tot mij doordrong. Ik luisterde! Wat een chaos van klanken! Je hoort af en toe een schreeuw, een gil, maar uit dien heksenketel van geluide niets te definiëren is onmogelijk... Nee... Wat... Ja toch...

Wel vervloekt!

Ik hoor 't! Ik hoor 't duidelijk! 't Liedje! 't Komt aanzwellen van over de daken, over de boomtoppen. 't Lijkt een spook met grijpparmen... en de boomen... ze doen mee! Ik hoor ze ruischen: „Wordt nooit verliefd...” en ook zij willen mij grijpen met hun lange takken...

Dat is mij te machtig. Ik zet het op een loopen, hoe langer hoe harder, tot ik buiten adem voor mijn deur sta.

Maar nog is mijn lijdensbeker niet vol genoeg. Ik treed mijn huis binnen, ontdoe me van jas en hoed, ga linea recta naar de keuken, zet de waterkraan wijd open, mijn hoofd er onder! O zoo! Frissche morgen! Sakkerloot, wat is dat water koud! Ik laat mij echter niet afschrikken! Dat zal helpen! Jawel, denk je maar!

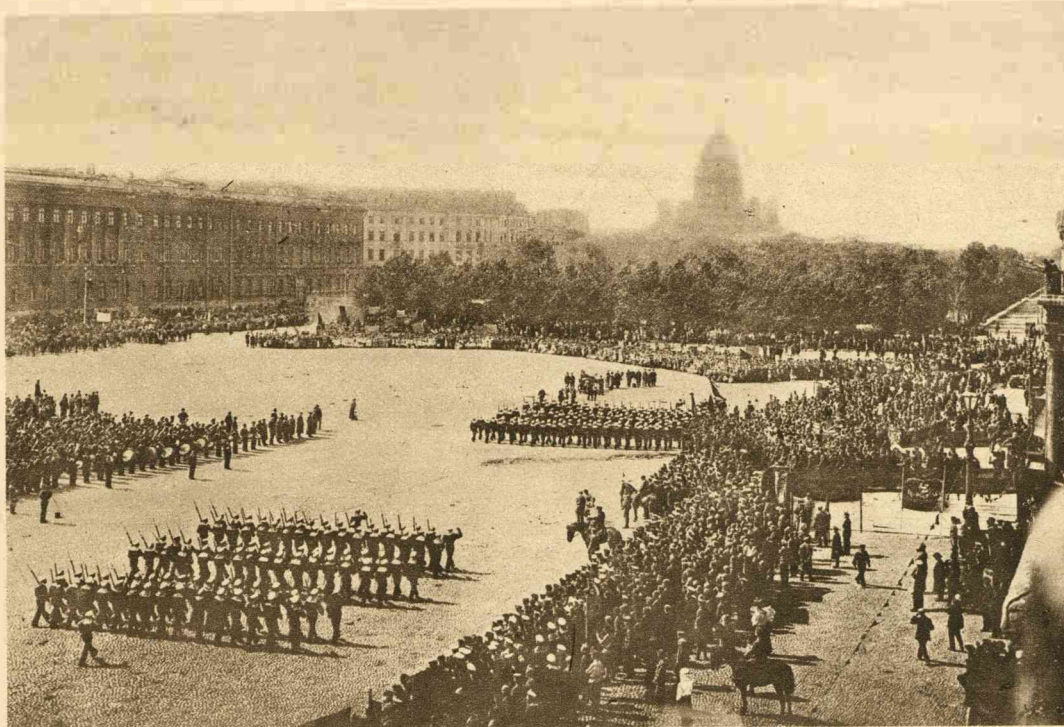
Ik draai de kraan dicht, ze lekt, want het leertje is versleten. Dit irriteert mijn vrouw dikwijls. Mij niet. Ik hoor 't nooit. Maar nu hoor ik 't wel! Ik hoor 't nu al te goed: „Tik tikketik, tik tikketik, tik, tik!”

Ik vlucht de keuken uit naar mijn slaapkamer, kleed mij overhaast uit en stap in bed. Ik hoor de gangklok mij op brommigen toon toezingen: „Tak, tok, taktok...” enz. Dan trek ik de dekens over mijn ooren en vind vergetelheid in den slaap...

Nu, terwijl ik dit neerschrijf, is de demon nog niet geweken, want ik hoor mijn pen op hatelijke wijze krassen: „Als je niet oppast, dan ben je de sigaar!”...

Misschien is het ook wel een goedgeemeende waarschuwing van mijn pen. Best mogelijk! Hoe 't zij, ik ben tot alles in staat. Wil zelfs mijn schedel laten lichten en de gangliëncellen laten verwijderen waar dat liedje zich heeft vastgezet, als ik het maar kwijtraak!

H. VAN DER ZEEUW.

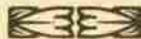
UIT SOVJET-RUSLAND.

De overwinning van de roode legers op het leger van Generaal Wrangel in de Krim, heeft weer eens opnieuw de bijzondere aandacht gevestigd op het bolsjewistisch Rusland. Daarom plaatsen wij gaarne de beide op deze pagina gereproduceerde foto's, die onze correspondent in Rusland ons deze week zond. Hierboven: Een parade van de marine-soldaten te St.-Petersburg. Beneden: Op een redenaartribune in de straten van Moskou.

van hooren! Schwam d'rüber.” — Het leek mij, alsof Boerhave mij van zijn hooge standplaats spotlachend nakeek, toen ik hem passeerde, maar dat moet ik mij bepaald verbeeld hebben.

Ik deed nu alles om voor mijn gedachten afleiding te zoeken: bekeek de winkels, zelfs koek- en speelgoedwinkels, die mij anders maar matig interesseerden, met een ernst, alsof mijn levensgeluk er van afhing. Het was druk op de straat en dit werkte afleidend. Een dogcart reed bijna tegen een auto aan;... wat 'n gewirwar, van rechtshouden is geen sprake;... het straatverkeer is nog steeds niet wat het wezen moet... Die winkel daar op den hoek heeft wel een pakkende reclame en wat ziet dat plantsoentje er nog frisch uit!... Uit de verte doemt de Gijselaarsbank op. Toch wel een monumentaal stuk, belichaming van oorspronkelijke conceptie... 't Is of ze mij met haar vurige roode oogen vriendelijk toelonkt...

HET STILLE LEED

DOOR Mr. J. WACKIE EYSTEN

Slot.

Op het punt het stuk papier over te geven aarzelde zij nog even, maar verzond het telegram daarna toch. Het was geschied!

Mevrouw Dammers klaagde er in de eerstvolgende weken dikwijls over dat haar dochter zoo stil en saai was en nergens lust in had.

Na Betsy's onverwacht overlijden scheen elke gedachte aan haar schoonzoon voor goed uit haar geheugen te zijn gewischt; slechts zelden sprak zij over hem en stelde nooit eenig belang in zijn tegenwoordig leven.

Emma was deze onverschilligheid niet onaangenaam; voortdurend leefde zij in een geheime vrees dat haar moeder het gesprek zou brengen op den man, dien zij liefhad, want zij voelde dat 't haar onmogelijk zou zijn kalm en onbevangen over hem te spreken.

Zware moeite kostte 't haar den brief op te stellen dien zij aan Van Loon schrijven moest en van dag tot dag stelde zij het uit.

Hoe moet ik hem doen voelen dat mijn besluit onherroepelijk is, dat ik alles voor hem zou willen doen, alleen dat eene niet, dat ik dolveel van hem houd, dat 't geen grilligheid van mij is?

Eindelijk slaagde ze erin een kort schrijven tot stand te brengen, dat wel niet geheel haar gevoelen weergaf, maar dat zij verzond om er een eind aan te maken.

Op een somberen, mistigen Novembermorgen, nadat mevrouw Dammers den vorigen dag juist bijzonder opgewekt en helder van geest was geweest, vond Emma, die zich over haar lang bovenblijven ongerust maakte, haar dood te bed liggen.

Emma was 't eigenaardig te moede.

Veel liefde voor haar moeder had zij nooit gevoeld, ook niet voorgewend; daar waren hun beider naturen te tegenstrijdig voor. Maar toch . . . hun jarenlange samenleving, de gewoonte-zorg, die zij steeds voor de hulpbehoevende oude vrouw gehad had en die nu plotseling ophield, het akelig besef van voortaan geheel alleen op de wereld te staan, de herinnering aan de keeren dat zij prikkelbaar, onvriendelijk en kortaf tegen de oude vrouw was geweest en die daar nu, met kwellende duidelijkheid, voor den geest kwamen en tot zelfverwijt voerden . . . dit alles overgolfde haar met onuitsprekelijke smart en bracht haar in een toestand van vermoeiende ingewikkeldheid.

De begrafenis, de overkomst van enkele verre bloedverwanten, van haar broer Jan en diens vrouw — bijna onbekenden voor haar geworden — de regeling van allerlei zaken gaven in de eerste dagen, na het afsterven van haar moeder, veel afleiding en beletten Emma rustig na te denken en in evenwicht te komen.

Wel kwam de vraag bij haar op: wat moest zij ten opzichte van Gerard doen? Telkens weer overwoog zij het in folterende tegengedachten. Een telegram zenden? Zij vreesde dat hij daardoor misschien tot verkeerde, door haar niet bedoelde, gevolgtrekkingen zou kunnen komen . . . een gedrukt doodsbericht zenden leek haar zoo onhartelijk, haast vijandig . . . niets doen ging ook niet . . . ten slotte besloot zij hem een kort briefje te zenden.

Nadat alles achter den rug was bleef zij met de oude meid alleen voortleven. Had zij zich vroeger dikwijls gedrukt gevoeld door haar gebondenheid, haar gemis aan alle zelfstandig leven, haar doelloos, loom bestaan, thans, nu zij vrij was, gevoelde zij zich verlatener, eenzamer dan ooit, in haar leven-zonder-verschiet.

Ze had weinig bekenden met wie ze omging; tijdens het leven van haar moeder was er geen gelegenheid geweest veel bezoeken af te leggen of met anderen om te gaan, terwijl de saaie omgeving niemand aanlokte.

Nu, alleen, was ze allen omgang afgewend, kwam ze er niet toe anderen te gaan opzoeken en had er ook geen behoefte aan; nu en dan naar een concert, een flinke wandeling of een ritje op de fiets, veel lectuur en muziek, eenige bemoeiingen met philanthropie waren voldoende voor haar bestaan.

Meer en meer kwam haar ziel tot rust en begon ze zich bijna met haar lot te verzoenen.

Totdat plotseling dat telegram kwam, 's avonds laat besteld, dat haar in hevige onrust bracht, alles omverwierp wat zij langzaam had weten op te bouwen.

Gerard seinde uit Amsterdam: „Ik kom morgenavond zeven uur bij je”.

Hij was dus in Holland en zij wist er niets van! Een stroom van zoete blijdschap en verwarring ging haar door de leden. Morgen Gerard hier, hier in de kamer! 't Leek haar iets onbestaanbaars, na zooveel jaren . . .

Moest zij hem eigenlijk wel ontvangen? Ja, waarom niet? er bestond geen boosheid tusschen hen . . . ze wilde hem graag eens ontmoeten . . . een oud vriend, na zooveel jaren! Maar overigens . . . als hij eens op zijn aanzoek terug kwam . . . nee, nee, dat zou hij natuurlijk niet doen . . . onzin . . . waar dacht zij aan . . . ze waren beiden oud geworden . . . bovendien, haar brief van afwijzing had hij nooit beantwoord . . . blijkbaar dus in haar besluit berust . . .

Ze bracht den nacht slapeloos door, stond vroeg op, ging veel langer dan anders wandelen om haar onrust te bedwingen; steeds dacht zij aan hetgeen hij zeggen kon, hoe zij hem begroeten zou, hoe hij eruit zien zou . . .

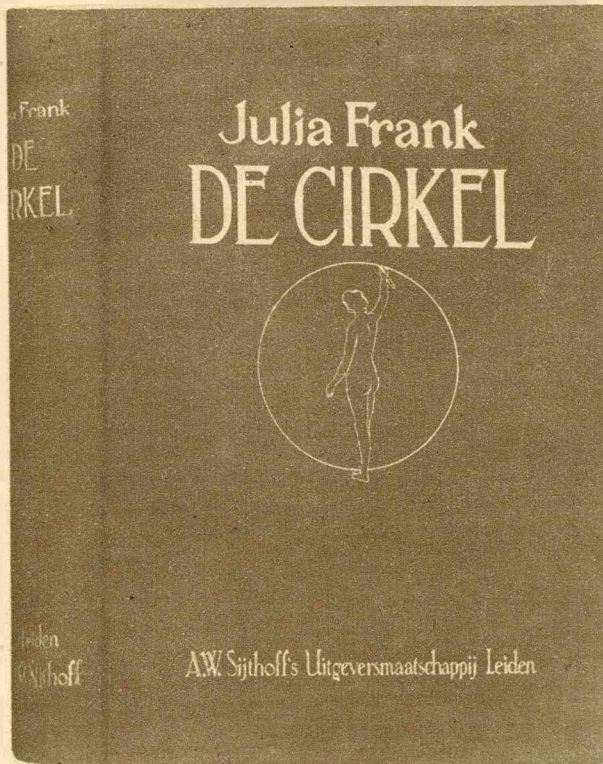
Des middags maakte ze zorgvuldiger dan anders toilet en . . . wachtte.

Eindelijk, de uren kropen om, was het halfzeven. Nog minde tijd dan anders had ze aan haar eenzaam middagmaal gegeven en de oude Dien had zwaar hoofdschuddend de tafel afgenomen.

Over een half uur zou hij komen.

Bijna zeven jaar was het geleden dat hij met zijn jonge vrouw naar Indië vertrok . . . zij herinnerde 't zich nog zoo goed . . . haar moeder had thuis afscheid genomen; zijzelf was met het jonge paar naar Amsterdam gegaan, had Betsy en Gerard aan boord van de „Vondel” gebracht. Gelukkig waren er nog enkele kennissen bij geweest, anders had zij het niet kunnen verdragen . . . Betsy, opgewonden, telkens in vlagen van hartstochtelijke behoefte om haar liefde te uiten, hem aanhalend, vragend om liefkozingen; Gerard lief, vriendelijk voor zijn jonge vrouw, bezorgd voor haar gemak, maar toch . . . zij las in zijn oogen dat er iets onvol-daans in hem was . . . hij vermeed zijn schoonzuster aan te zien, was nu eens haastig, gejaagd, dan weer onnatuurlijk opgewekt . . . ze had gevoeld dat de jonge echtgenoot niet geheel en onverdeeld in zijn nieuw geluk opging, dat de bijgedachte aan haar, Emma, hem ervan aftrok . . .

En met een zucht van verlichting had zij het groote schip zien wegvaren . . . zij voelde nog zijn laatste handdruk . . . een kus had ze hem niet durven geven. Het besef van bevrijd te zijn deed haar ruimer ademen.

Van onze medewerkster Julia Frank verscheen zoo juist bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij. te Leiden een nieuwe roman, getiteld „De Cirkel”.

En nu kwam hij weer terug . . . alleen . . . vrij . . . Onrustig liep ze de kamer op en neer, ging weer zitten, verschikte wat bloemen, ging voor den spiegel staan . . . zou hij haar erg veranderd vinden? . . . ze wist dat ze verouderd was, verwelkt en verdord in de troosteloze sleur van haar eentonig bestaan, leven-voor-niets.

En hij . . . zou ook hij?

Er werd gebeld . . . ze schrikte op . . . een tril-beven kwam over haar . . . angstig-blijde verwachting . . .

Gerard trad binnen, aarzelend, onzeker. Zij stond op, ging hem tegemoet . . . de tong voelde haar droog in den mond . . .

„Dag, Gerard, welkom hier.”

„Emma, hoe gaat het?”

Hij greep haar hand, zij sloeg de oogen tot hem op. . . Hij was weinig veranderd, wat zwaarder geworden, enkele grijze haren aan de slapen, bruin getint, met scherper trekken, maar toch nog jong, krachtig, mannelijk . . .

„Ga zitten; wanneer ben je aangekomen?”

„Eergisteren. We hebben een trage reis gehad . . . allerlei oponthoud . . . aanhoudingen, slecht weer . . .”

„Ja, we hebben het hier ook, onstuimig gehad, echt winter.”

Beiden zwegen, voelend dat het leeg gepraat slechts diende tot vulsel, doelloos geuit om hetgeen tusschen hen stond voorloopig te ontgaan; het werd een tastend omgaan, zoekend naar woorden.

Gerard had Emma's beeld altijd voor zich gehad, zooals het zich bij het afscheid aan boord van de Vondel aan hem vertoond had. En er was even een lichte teleurstelling over hem gekomen . . . zij was zoo verschillend van vroeger, niet alleen ouder, maar . . . als geknakt, verdoofd . . . hij wist niet hoe . . . het levend-vrouwelijke was verdwenen, weggetrokken . . .

Maar zijn liefde voor haar werd er niet door geschokt, hoogstens licht gewijzigd, als verteederd door medelijden bij de gedachte aan de stille jaren van leed, die zij moest hebben doorgemaakt.

„En wat denk je te doen?” vroeg zij, om de beklemmende stilte te breken.

„Naar Indië terruggaan of hier blijven; 't hangt ervan af.”

Zij vroeg niet wáár het van afhing, begreep met kloppend hart en toegesnoerde keel.

Een golf van blijde verrassing ging haar door de leden.

Gerard sprak niet meer, keek haar vast in de oogen, onderzoekend, vorschend naar wat er in haar omging . . . zij voelde

zijn onuitgesproken bedoeling. Een oogenblik kwam het oude, sterke verlangen weer in haar op om door hem gekust, een onbedwingbare lust om door zijn armen omvat te worden . . . maar nee, nee, 't mocht niet, 't kon niet! En zich geweld aandoende vroeg zij, met toonlooze stem:

„Ben je nog in dezelfde zaak of . . .?”

Maar haar vraag drong niet tot Gerard door.

Eensklaps stond hij op, vatte haar hand, trok haar even naar zich toe.

„Emma, waartoe zullen we nog langer er omheen praten? Je begrijpt, je weet waarom ik hier gekomen ben. Emma, wil je mijn vrouw worden, nog mijn vrouw worden?”

Duidelijk voelde zij de klanken tot haar doordringen, de woorden die zij zooveel jaar geleden verlangd had te hooren en die hij toen niet gesproken had. Zijn vrouw worden . . .

Dringender ging hij voort, met een begin van onzekerheid, toen zij niet dadelijk antwoordde:

„Emma, toen in Rotterdam, vóór ik naar Indië ging, hield ik al van je . . . ik ben toen laf geweest, durfde niet, ik had geen positie, niets wat ik je kon aanbieden; je ouders waren zoo rijk, in mijn oog zoo voornaam, zoo ver boven me. En ik wist toen niet of je van mij hield . . . je hebt toen nooit iets laten blijken . . .”

Ze herinnerde 't zich met grievend zelfverwijt.

Toen kwam ik uit Indië terug . . . ontmoette Betsy . . . ik wist eerst niet dat ze jou zuster was. Jullie leken in het geheel niet op elkaar, uiterlijk noch innerlijk. Natuurlijk heb ik 't gauw ontdekt, maar ik . . . had me laten verleiden tot een overhaast engagement . . . nu ja . . . 't is voorbij! Hij zuchtte diep. „Ze is mijn vrouw geworden . . . we zijn niet gelukkig geweest . . . je weet 't, Emma, ik had evenveel schuld als zij, zoo niet meer . . . toen ik jou terugzag voelde ik bijna dadelijk, dat ik mijn verlovings behoorde te verbreken . . . ik heb het niet gedaan, kon niet, durfde niet . . . óók niet, toen . . .”

„Ik weet het, Gerard”.

„Maar dat is nu voorbij; we zijn beiden ouwer geworden . . . laten we het geluk nog grijpen, Emma, jij en ik, als man en vrouw . . . wil je, Emma?”

Weer kwam de lokkende verzoeking in haar op, maar weer wist zij zichzelf meester te blijven. Zij bleef zwijgen.

„Emma, houd je niet genoeg van me?”

Zachtjes maakte zij haar hand uit de zijne los. „Ja, Gerard, ik houd van je, heel veel, maar toch, 't kan niet.”

„'t Kan niet? Waarom niet?” en bijna fluisterend:

„Is 't om Betsy?”

Zij knikte ontkennend. „Waarom dan?”

„Omdat ik te oud geworden ben. Stil, laat me uitspreken,” drong zij zijn halfgeuit protest terug. „Te oud, niet zoozeer in jaren als wel in . . . al het andere. Dertien jaar geleden zou ik zonder aarzelen je vrouw geworden zijn, maar nu . . . Jij bent in het leven gebleven, jij bent nog jong van hart en geest, terwijl ik oud en suf en saai geworden ben; ik sta buiten het leven en zou je ongelukkig maken. Iemand als ik kan geen jong huwelijksgeluk meer beginnen en de gedachte aan Betsy zou altijd tusschen ons staan.”

„Dus toch . . . maar ik zweer je . . .”

„Dat je nooit in waarheid van haar gehouden hebt, Gerard? ik wil dat ook wel gelooven, maar zóó meen ik het ook niet. Voor een waar huwelijksgeluk moeten naar mijn opvatting man en vrouw beiden in het begin van hun leven staan, beiden met illusies voor de toekomst, hun samenzijn ook beiden opbouwen in den tijd waarin de komst van het kind in alle opzichten past. Maar wij, we hebben allebei ons verleden, jij de herinnering aan je eerste huwelijk, ik aan de verdroogde, levenloze jaren met mijn moeder doorgebracht. Wij zijn niet meer in staat een huwelijk te sluiten zooals ik me dat vroeger heb voorgesteld, we zouden naast elkaar voortleven . . . en misschien zou ik je mettertijd een knellende band worden. En dat wil ik vóór alles vermijden.”

Ze zweeg, keek hem aan, een bloes op haar wangen . . . „Maar Emma . . . je ziet 't toch wel wat heel somber in . . . Nu ja . . . we zijn geen van beiden jong meer . . . maar toch . . .”

Hij wist niet goed hoe voort te gaan, voelend de waarheid die in haar woorden gelegen was. Overtuigd van de liefde, die hij altijd voor haar gevoeld had en nog voelde, wist hij toch maar al te goed dat haar uiterlijk hem niet meegevallen was, dat hij, in de volle kracht van zijn manlijkheid, zich een ander ideaal vormde van de vrouw die hem gelukkig moest maken. En toch . . . als hij in de trouwe, lieve oogen zag . . .

„Niet somber, Gerard, maar waar. Ik ben geen jong meisje meer, die alles licht en luchthartig opneemt en alle bezwaren over het hoofd ziet. Geloof me, ik heb mijn besluit rijpelijk overwogen . . . Het is beter voor jou . . . en voor mij.”

„Maar, Emma, als je nu toch van me houdt . . . we hebben nog zoo veel jaren levens voor ons . . .”

„Juist omdat ik van je houd, Gerard . . . laten we er een eind aan maken . . .” Ze stond op, doodelijk bleek nu, maar haar stem klonk vast; „langer er over praten zou pijnlijker zijn voor ons beiden . . . mijn besluit staat onherroepelijk vast.”

Ook Gerard stond op; haar weigering smartte hem diep, maar hij zag in dat verder aandringen niet baten zou en . . . dat het ook beter was dit niet te doen.

„Emma, ik mag niet zoeken je te dwingen . . . geloof je dat ik het eerlijk en oprecht met je meen?”

„Ja, Gerard, dat doe ik zeker.” Zij reikte hem de hand.

„Vaarwel dan.”

Hij aarzelde even, kuste haar toen zachtjes op het voorhoofd; een rilling kwam over haar. Dan verliet hij langzaam de kamer, zonder om te zien.

Ze bleef onbeweeglijk staan, hoorde hoe hij de buitendeur zachtjes dichttrok, als verliet hij een sterfhuis.

Toen brak zij los in een diep, wanhopig snikken, als een die geen troost meer vinden kan.

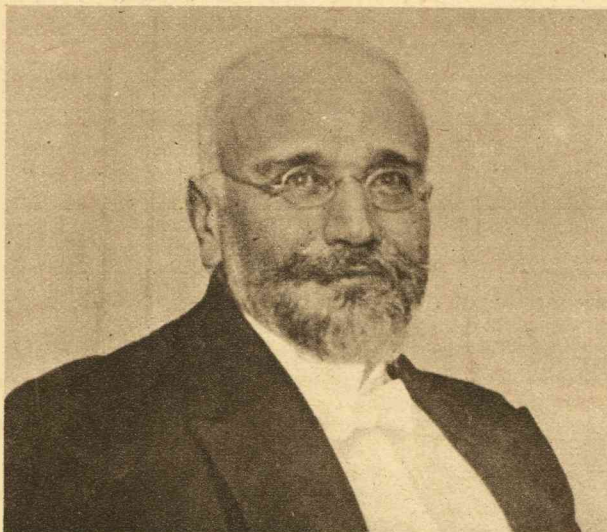
H. PANDER & ZONEN

DEN HAAG AMSTERDAM
ROTTERDAM

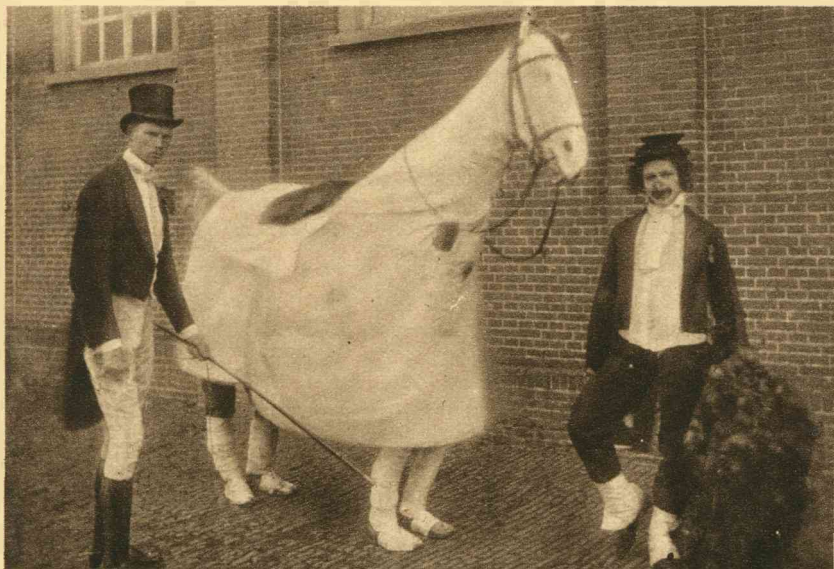
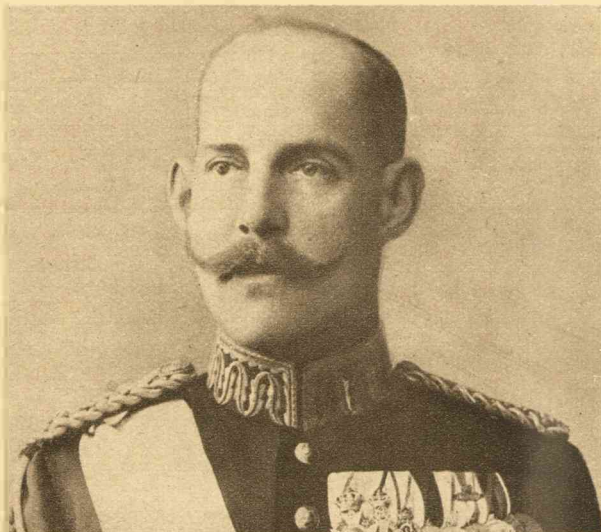
LEDEREN FAUTEUILS

DR. J. SCHOEMAKER,
geneesheer aan het Gemeente-Ziekenhuis te 's-Gravenhage,
herdacht 22 November l.l. den dag waarop hij voor 25 jaar
te Leiden tot arts werd bevorderd.

DE VERKIEZINGEN IN GRIEKENLAND.
Bij de in de afgelopen week gehouden verkiezingen in Griekenland, heeft tegen de verwachting in, een groot deel van het volk zich tegen het bewind van Venizelos, den vriend der Entente, uitgesproken. Deze is daarom afgetreden. Het regentschap is nu opgedragen aan de moeder van ex-koning Constantijn koningin Olga. Of koning Constantijn weer op den Griekschen troon zal komen, zal voor een groot deel afhangen van de houding van Frankrijk en Engeland die zich op 't oogenblik nog tegen zijn terugkeer verzetten. Links: Venizelos, rechts: Koning Constantijn.

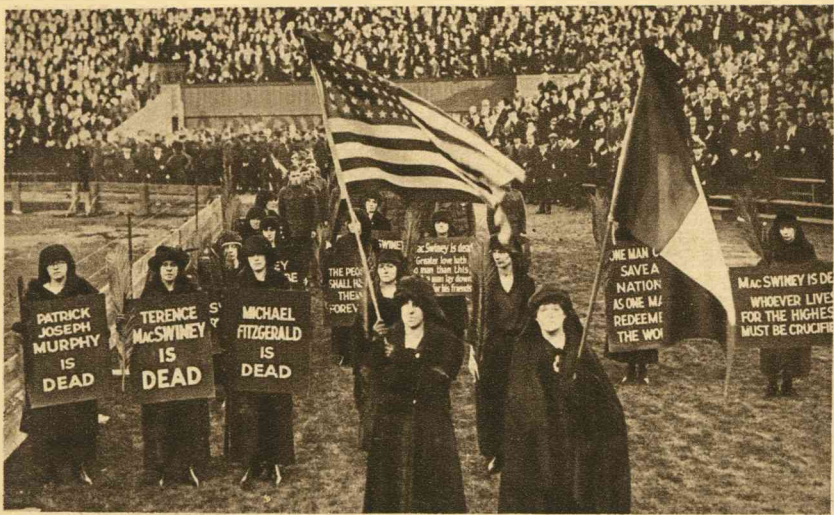
RUITERFEEST TE LEIDEN.

Ten bate van het Sanatoriumfonds der onderofficiersvereniging „Ons Belang" had te Leiden op 9, 10 en 11 Nov. een ruitersfeest plaats, georganiseerd door de onderofficieren der veldartillerie. Verscheidene officieren — alsmede korporaals en soldaten — verleenden daarbij hun medewerking. Het komisch nummer „Zampa" had vooral veel succes; hierboven geven wij een foto ervan.

HET GROOTSTE LUCHTSCHIP VAN AMERIKA.

de „Zodiac I", dat voor het vervoer van 22 personen is ingericht. Onze foto werd genomen, terwijl het gevaarte over Washington vloog.

DE HONGERSTAKING IN IERLAND.

Ter herinnering aan den dood van den burgemeester van Cork had aldaar een demonstratie plaats van ongeveer 40.000 personen, die borden meedroegen waarop de namen stonden van hen, die voor de Iersche zaak den hongerdood gestorven zijn.

De buitengewoon weldadige werking

van de haarwassching met Pixavon is nu wel van eene algemeene bekendheid, vooral ook de buitengemeen gunstige invloed op den haargroei.

De gemakkelijheid, waarmede Pixavon roos en vuil van de hoofdhuid verwijderd, het prachtige schuim, dat zeer gemakkelijk van de haren kan worden weggespoeld, en zijn zoo aangename geur, het zijn zoovele factoren, die het gebruik van dit preparaat doen toenemen.

Zijn voornaamste uitwerking is wel, dat het door zijn teergehalte den parasitair haaruitval tegengaat. Met een flacon van fl. 1.50 (kleine 90 cts.) komt men maandenlang toe.

